

VAN BOTERBERG TOT SUPERHEFFING**1984**

Jaar	Melkveehouders / koeien	Melkkoeien x 1000	Melk/vet /eiwit gem. / koe	Melkgeld cent/kg.	Melk Mln. kg	Kaas ¹⁾ mln. kg.	Boter ¹⁾ mln. kg.	Boterberg mln. kg.	M-Melkp. mln. kg

1) Productie / consumptie / export

1984			699/22
1984-01-04	LC	PZ. Schelhaas: 'Zuivelberg stijgt tot grote hoogte'	
1984-01-09	PZC	Maatregelen tegen directe verkoop melk door boeren	
1984-02-01	PZC	Goedkeuring 2e kamer 'Superheffing mag maar drie jaar duren'	
1984-02-02	PZC	Braks: geen verbod melkverkoop bij boer.	
1984-02-02	PZC	ZLM 'wil duidelijkheid voor melkveehouders'	
1984-02-03	PZC	CBTB fel gekant tegen een superheffing op melk	
1984-02-11	LC	<i>De Veemarkt:</i> Superheffing lijkt steeds meer fiche in het spel	
1984-02-16	PZC	Twee melkveehouders: 'De wekker wordt bij ons nooit verzet'	
1984-02-21	PZC	Driekwart boeren bereid minder melk te maken	
1984-03-09	PZC	Lezing Veehouderijbelang: 'Streven naar hoogst mogelijke melkproductie'	
1984-03-15	LC	Tweede Kamer legt zich neer bij zuivelingreep	
1984-03-15	LC	Brussel heeft nooit anders dan contingentering gewild	
1984-03-16	LC	„Superheffing over 1983 de beste keuze voor de Friese boer”	
		Invoering 'superheffing' per 2 april 1984	
1984-04-02	PZC	Melkproductie 1983 moet 7 procent omlaag	
1984-04-03	LC	R. Zijlstra: 'Braks won ten koste van verliezen eigen troepen'	
1984-04-17	PZC	Melkveehouder moet 8,35 procent korten	
1984-04-18	PZC	Melkveehouders moeten nog 0,3 pct meer korten	
1984-04-18	PZC	Superheffing brengt boeren in geldnood	
1984-05-06	NvhN	Gevolgen van superheffing 'Bij Frico-Domo 200 man te veel'	
1984-05-07	NvhN	Vakbond: 'Superheffing dekmantel ontslagen Frico/Domo'	
1984-05-16	LeD	Drachtige koeien massaal naar de slacht!	
1984-05-21	LC	Minister Braks: In toekomst handel in melkrechten	
1984-05-26	PZC	Veehouders weten gevolgen superheffing op te vangen	
1984-06-07	PZC	ZLM is bereid tot actie tegen superheffing melk	

1984-06-23	PZC	Bio-dynamische boeren tegen EG-superheffing	
1984-06-30	PZC	Massaal protest boeren tegen melk-toewijzing	
1984-06-30	NvhN	Door superheffing melk en kaas mogelijk duurder	
1984-07-26	LD	Voorraad van een miljoen ton. Nieuwe ruzie als EEG boterberg, wil slijten	
1984-07-28	NvhN	Nederland – zuivelland	
1984-08-07	PZC	Nationale ombudsman stelt onderzoek in naar superheffing	
1984-08-23	ZZNB	‘Melkveehouders willen groter melkquotum dan beschikking superheffing’	
1984-08-29	PZC	Braks komt op Prinsjesdag met opkoopregeling melk.	
1984-08-30	LC	<i>Landbouwschap</i> staakt overleg over superheffing	
1984-09-01	LC	<i>De Veemarkt</i> : Over een opkoopregeling van melkquotum	
1984-09-06	PZC	Opkoopregeling melk nog voor Prinsjesdag	
1984-09-06	LC	Minister Braks koopt melkquota van boeren op – voor 65 cent per kilo	
1984-09-07	PZC	Zeeuwse melkveehouders produceren veel te veel	
1984-09-13	PCZ	PZ.: Superheffing werkt: boterberg geslonken – ! Zie ‘84-10-16	
1984-09-18	PZC	Veehouders betrap op ontduiken superheffing	
1984-09-29	LC	Chaos groeit over melk en amoniak	
1984-10-04	PZC	Groeiende spanning onder de Nederlandse melkveehouders	
1984-10-10	LC	Geart Hofstra (Fr.Mij) erg verbaasd over melk in Noord-Brabant	
1984-10-12	ZZNB	Superheffing wordt voor de helft geïnd	
1984-10-16	PZC	Melkproductie loopt met 7 procent terug	
1984-10-23	LeC	Melkunie moet melk uit buitenland halen i.v.m. superheffing	
1984-10-24	PZC	Melkinvoer nodig door superheffing van de EG	
1984-10-29	PZC	Eerste inning superheffing in november	
1984-11-02	PZC	Superheffing bemoeilijkt bedrijfsovername voor jonge melkveehouders	
1984-11-03	LC	Kaasprijs loopt op bij daling aanvoer – productiebeperking	
1984-11-07	NvhN	Verrekening heffing met zuivelboeren uitgesteld	
1984-11-14	PZC	Inning van Superheffing drie maanden uitgesteld	
1984-11-19	LC	EG ‘loost’ 200.000 ton boter naar Rusland	
1984-11-22	PZC	EG-commissie: superheffing vóór 1985 innen	
1984-11-28	NvhN	Dreigend melktekort in Noorden	
1984-12-06	ZZNB	Al meer dan 1.200 aanmeldingen voor melkopkoopregeling	
1984-12-12	PZC	Braks weigert innen van de superheffing	
1984-12-13	PZC	EG-commissie houdt vast aan innen superheffing vóór 1985	
1984-12-15	PZC	Superheffing vóór 31 maart	
1984-12-20	PZC	EG-boete voor Nederland 50 miljoen gulden	
1984-12-22	PZC	Melkveestapel 5 pct kleiner	
1984-12-28	PZC	Gesprek met Braks: Harde maatregelen van een man uit de praktijk	

1984

Leeuwarder Courant, 1984-01-04

Zuivelberg stijgt tot grote hoogte

(Van onze correspondent)

DEN HAAG - De Europese zuivelvoorraden zijn het afgelopen jaar tot een dramatische hoogte gestegen. In de koelhuizen ligt 680.000 ton boter, ongeveer 1 miljoen ton magere melkpoeder, terwijl 480.000 ton magere melkpoeder werd verwerkt in varkens- en pluimveevoer. **De kosten van het Europese zuivelbeleid stegen van 8,5 miljard gulden naar 12 miljard gulden.** De verliezen door de groei van de overschotten komen daar nog bij: 5,5 miljard gulden.

Volgens de voorzitter van het *Produktschap voor Zuivel*, drs. Harmen Schelhaas, zal de sterke groei van de zuiveloverschotten in Europa er waarschijnlijk toe leiden dat in het komend voorjaar een ingrijpende wijziging zal worden aangebracht in het zuivelbeleid van de EG. Volgens drs. Schelhaas moet rekening worden gehouden met invoering van een contingentering van de melkproductie voor alle 1,7 miljoen Europese melkveehouders.

Doordat via het interventiesysteem de overschotten uit de markt zijn genomen, werd de Nederlandse zuivelsector beschermd tegen de huidige zuivelcrisis, de ernstigste sinds de oorlog, aldus drs. Schelhaas. Ondanks deze crisis steeg onze zuivelexport naar EG-landen van 3,9 miljard gulden naar 4,1 miljard gulden. Een opvallende stijging vertoonde de kaasexport met maar liefst 4 procent. De exportwaarde van onze zuivelproducten naar derde landen daalde van 4 miljard gulden naar 3,3 miljard gulden.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-01-09

Inkomens fors achteruit door superheffing

Maatregelen tegen directe verkoop melk door boeren

DEN HAAG (GPD) - De inkomens van de zuivelboeren in ons land zullen dit jaar zeker aanzienlijk meer dalen dan die van de andere Nederlanders. Dat is een direct gevolg van de zogenaamde „superheffing”, die mogelijk binnenkort door de EG zal worden gelegd op de melkproductie.

Dat zei minister van landbouw ir. G. Braks zondag voor de AVRO-radio. Vandaag praten de Europese landbouwministers weer over de zuivelproblemen. Braks verwacht dat veel boeren zullen proberen de gevolgen van die heffing te ontduiken door zelf rechtstreeks melk aan de consumenten te gaan leveren.

Maar de *algemene inspectiedienst* van zijn ministerie zal dit nauwlettend controleren en desnoods verbaliseren om een „grijs melkcircuit” te voorkomen. Dan zou namelijk de superheffing zijn effect verliezen als middel om de te grote melkproductie door de Nederlandse zuivelboeren te beperken.¹

¹ Zie knipsel van enkele drie weken later – 1984-02-02 – waarin Braks meldt dat er geen verbod op rechtstreekse melkverkoop komt bij de boer! (ZHN.)

Braks wees erop dat de zuivelproductie de laatste jaren toch weer met enkele procenten is gestegen terwijl een daling beoogd werd. Hij waarschuwde boeren ook niet te gaan investeren in uitbreiding van hun zuivelproductie. Boeren die dat toch doen, hoeven niet te rekenen op enige financiële steun van de overheid.

De superheffing zal bovendien van toepassing zijn op een periode „die zeker niet later ligt dan 1983”. Tot nog toe gaf de overheid een zekere garantie voor een opbeperkte hoeveelheid productie, zei Braks, maar daaraan komt nu een einde.

Braks erkende dat de boeren er door de superheffing wel eens zo'n 10.000 gulden in inkomen per jaar op achteruit kunnen gaan. Hij vindt dat echte niet onaanvaardbaar. Braks wees erop dat een boer als zelfstandige nu eenmaal bepaalde risico's loopt.

De garantie dat de zuivelboeren ongeveer evenveel achteruit zullen gaan als bijvoorbeeld de ambtenaren en uitkeringstrekkers, wil Braks niet geven. Integendeel, hij verwacht dat de teruggang veel forser zal zijn. Boeren die daardoor in problemen komen, kunnen altijd een beroep doen op de Rijksgroepenregeling Zelfstandige Ondernemers, zei hij.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-02-01

Kamer onder voorwaarden akkoord met superheffing

Superheffing melk in EG mag maar drie jaar duren

DEN HAAG (ANP) - De tweede kamer gaat onder voorwaarden akkoord met de extra heffing die de Europese Gemeenschap wil instellen voor te veel geproduceerde melk. Deze zogeheten superheffing, die naar verwachting vooral de Nederlandse melkveehouder zal treffen, bedraagt ongeveer 56 cent voor elke te veel geproduceerde liter melk.

Tijdens de behandeling van de begroting van landbouw dinsdag in de tweede kamer had de VVD de meeste kritiek op de maatregel. VVD-woordvoerder Blauw verwacht van de superheffing geen structurele oplossing voor de landbouwproblemen van de EG. Dit 'paardemiddel' mag wat de VVD betreft dan ook niet langer dan drie jaar duren en moet tussentijds kunnen worden bijgesteld.

De VVD vreest dat de superheffing de ontwikkeling van de veeteelt tot stilstand zal brengen en dat het productieapparaat zal verouderen. Volgens Blauw zal het inkomen van de veehouders aanzienlijk meer dalen dan de 3,5 procent die minister Braks verwacht. Hij voorziet een daling van rond de tien procent.

CDA en VVD keerden zich tegen de plannen van de Europese commissie om naast de superheffing ook de intensieve melkveehouderij (meer dan 15-duizend liter melk per hectare) te belasten met een extra bijdrage van drie cent per liter. CDA-woordvoerder Van der Linden noemde een dergelijke maatregel een onaanvaardbare straf op goed ondernemerschap. De commissie zou zich er ongeloofwaardig door maken, omdat melkveehouders eerst met premies zijn aangemoedigd hun bedrijven te moderniseren, aldus Van der Linden. Het CDA is bereid de superheffing te accepteren als slotstuk van een reeks maatregelen om de landbouwuitgaven van de EG in de hand te houden. Ook de christen-democraten willen dat de maatregel een tijdelijk karakter draagt, maar noemden geen termijn.

CDA en VVD drongen er bij de minister op aan bij zijn EG-collega's voorstellen te doen voor een meer blijvende oplossing voor het terugdringen van de landbouwoverschotten in de gemeenschap. Dat kan volgens beide fracties onder meer door landbouwgronden aan te wenden voor houtproductie en bosaanleg. Volgens Van der Linden bevordert dit de werkgelegenheid en kan het probleem van de zure regen ermee worden aangepakt.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-02-02

MINISTER WEIGERT GARANTIE

Braks: geen verbod melkverkoop bij boer.

DEN HAAG (GPDI - Minister Braks van landbouw zal de verkoop van melk door boeren aan particulieren niet verbieden. Wel denkt hij dat doordat de EG een superheffing wil instellen op de overproductie van melk, de vrije verkoop door de boeren iets zal gaan toenemen.

De bewindsman is echter van mening dat die verkoop een marginaal karakter zal hebben. Berichten als zou Braks de vrije verkoop van melk willen verbieden, noemt hij „geruchten”. Minister Braks wil geen absolute garanties geven voor het voortbestaan van melkveehouderijen die als gevolg van de extra EG-heffing op te veel geproduceerde melk in de problemen komen. De minister zei dit woensdag in de kamer.

CDA-woordvoerder Van der Linden zei dinsdag dat het uit oogpunt van behoorlijk bestuur noodzakelijk is gedwongen bedrijfsbeëindiging als gevolg van de zogeheten superheffing (rond 56 cent per te veel geproduceerde liter melk) te voorkomen. Braks meent echter dat de overheid niet bij voorbaat het ondernemersrisico van de melkveehouders kan overnemen. Het bestuur van het Landbouwschap heeft de prijsvoorstellen van de Europese commissie gisteren verworpen.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-02-02

SUPERHEFFING DREIGT

ZLM 'wil duidelijkheid voor melkveehouders'

GOES - Onder de melkveehouders bestaat er zeer veel onrust over de superheffing op melk, die de Europese Commissie binnen de Europese Gemeenschap wil invoeren om het zuiveloverschot in te dammen. De onrust wordt in de hand gewerkt doordat er grote onduidelijkheid is over wat precies gebeuren gaat. Er is geen enkele zekerheid over de inhoud van de besluiten die in Brussel genomen zullen worden. Het is dan ook zaak dat in elk geval op korte termijn beslissingen genomen worden. Een en ander bleek tijdens een hoofdbestuursvergadering van de *Zuidelijke Landbouw Maatschappij* (ZLM.).

Snelle beslissingen zijn volgens de ZLM'ers niet alleen nodig om aan onzekerheid een einde te maken, maar ook om het markt- en prijsbeleid van de Europese Gemeenschap niet te ontwrichten. „Hoe langer men wacht, hoe pijnlijker de te verwachten maatregelen aankomen bij

veel individuele veehouders”. aldus het hoofdbestuur. Er was bezorgdheid over het gemak waarmee men van overheidszijde uitspreekt dat de melkveehouderij krachtig genoeg is om forse bezuinigingen op te vangen vanuit eigen vermogen. „Als het eigen vermogen met een laag rendement vervangen zou moeten worden door leningen met hoge rente, dan betekent dat voor vele bedrijven een onhoudbare situatie”.

Het hoofdbestuur was overigens ongerust over de algemene voorstellen van de Europese Commissie voor het markt- en prijsbeleid. Bij uitvoering van de voorstellen zal het inkomen van zeer veel landbouwers zwaar onder druk komen te staan - zo werd beweerd. Bij de overkoepelende organisatie *Koninklijk Nederlands Landbouw Comité* (KNLC) zal er op worden aangedrongen alles te doen om de ‘dreigende ontwikkeling’ te keren. Het hoofdbestuur stelde zich op het standpunt dat een verdere verhoging van de gasprijs voor de tuinbouw een niet te verteren zaak is.

.....

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-02-03

KRING VOORZITTER SANDERSE IN MIDDELBURG

CBTB fel gekant tegen een superheffing op melk

MIDDELBURG - De voorzitter van de Kring Walcheren van de Christelijke Boeren- en Tuinders Bond (CBTB), de heer W. J. Sanderse, wijst de 'superheffing' op melk fel af. Het invoeren van deze superheffing – een door de EG opgelegde ‘straf’ voor teveel geproduceerde melk - leidt tot een sterke inkomensvermindering voor de boeren. Dit verlies varieert jaarlijks tussen de 10.000 tot 30.000 gulden per bedrijf. De heer Sanderse zei dit donderdagavond tijdens de Kringvergadering, die de Walcherse CBTB hield in de Getuigeniskerk in Middelburg.

Het door de heer Sanderse berekende verlies wordt mede veroorzaakt door de verlaging van de melkprijs, die ongeveer 6,5 procent bedraagt. Hij wees er donderdagavond op, dat de superheffing, gecombineerd met de prijsverlaging voor de boeren, niet alleen grote inkomensoffers vergt, maar bovendien geen enkel uitzicht voor de toekomst biedt. „Dit voorstel getuigt van geen enkel beleidsvoornemen. Er spreekt geen enkele beleidsvisie uit. Bovendien is het inkomensondersteunende element volledig verdwenen”.

In een breder verband signaleerde de Kringvoorzitter dat de land- en tuinbouw de economische recessie tot nu toe redelijk hebben doorstaan. „Maar nu, op het moment dat hier en daar een economische zwaluw aan de horizon lijkt te komen, dreigt de land- en tuinbouw een klap te krijgen. Niet omdat het deze sector niet goed zou gaan, maar omdat de land- en tuinbouw een politieke speelbal dreigt te worden. De nieuwe prijsvoorstellen en de produktiebepalende maatregelen zijn met name catastrofaal voor de melkveehouderij”, vond de heer Sanderse.

Kerngezond

Toch ziet de heer Sanderse toekomstmogelijkheden voor de totale agrarische sector, die hij ‘kerngezond’ noemde. Hij stelde dat het succes van een onderneming altijd gelegen is geweest in het vinden van de mogelijkheden die een bepaalde situatie biedt. In dit kader noemde hij de automatisering. Hij riep de agrariërs op de informatiestromen zelf in de hand te houden. „Anders pakt de commercie dit op. In dit opzicht is het 5 minuten voor 12”.....

Superheffing lijkt steeds meer fiche in het spel

(DE VEEMARKT)

DE MANIER WAAROP Van Kampen zijn vragen aan Teun Tolman stelde, was al wat verdacht. Als hij, Van Kampen, bij het van kracht worden van een superheffing het bedrijf van zijn buurman zou kopen, mocht hij diens „produktierechten” dan ook overnemen? Het leek Europarlementariër Tolman een redelijke zaak. Natuurlijk.

Een lichte verbijstering ging er door de grote zaal van De Klinke in Koudum, waar de landbouworganisaties de Friese politicus heengehaald hadden om zijn licht in het duister van de Europese landbouwpolitiek te laten schijnen. Het zuigende vraagje van Van Kampen onthulde de ondoordachtheid van het contingenteringssysteem via de superheffing, zoals minister Braks en een reeks epigonen dat propageren.

Het antwoord van Tolman aan Van Kampen hield in, dat de produktierechten of quota, die elk bedrijf worden toegewezen, verhandelbaar dienen te zijn. Maar het is juist de officiële lijn van Braks en zijn groep, dat die quota niet verhandeld mogen worden, want, zo is de redenering, dan komen we nooit weer van de contingentering af.

De huivering over de uitspraak van Tolman gold natuurlijk het feit, dat die verhandelbaarheid van de quota altijd is afgewezen, terwijl Tolman in een bepaald voorbeeld de overdracht wel normaal achtte. De vraag van Van Kampens was er overigens eentje met meer valluiken. Van Kampen sprak niet over melk, want als dat buurbedrijf nu een akkerbouwbedrijf is, hoe zit het dan? Natuurlijk, dat heeft geen melkrechten. Nee? En als dat bedrijf zich toelegt op de produktie van snijmais of andere produkten voor de melkveehouderij?

Tolman had die vraag ook al aan Poul Dalsager, de EG-landbouwcommissaris, gesteld in verband met een strafheffing, die boeren bedreigt die meer dan 15.000 kg melk per hectare melken. Dalsager had daarop geen antwoord weten te geven, maar zijn topambtenaren wilden voor de berekening van de 15.000 kg de hectares aangekocht ruwvoer wel meetellen vanwege de redelijkheid.

De Friese boeren slepen de laatste jaren veel snijmais aan uit Duitsland. Duitse hectares zouden mee de produktie quota voor de Friese boeren bepalen. Het is daarmee wel duidelijk in welk een afzichtelijk moeras van regelingen de boeren verzeilen, als de contingentering per bedrijf wordt ingevoerd. Het weekblad Boerderij berichtte eind november opgewekt, dat het ministerie van landbouw de volgende week een contingenteringsregeling klaar had. Kennelijk is die regeling diezelfde week nog in het moeras geraakt. Er is sedertdien niets meer van gehoord.

Onlangs werd op een andere vergadering aan Teun Tolman de vraag gesteld, waarom hij eigenlijk voor de superheffing als contingenteringsmiddel is. Het antwoord liet wat aan duidelijkheid te wensen over, maar het kwam er op neer, dat hij voor de superheffing was, omdat zijn positie in het Europees Parlement zulks meebracht. Tolman is een van de toppieten voor landbouwzaken in de christelijke democratische fractie van het parlement en enige plooibaarheid lijkt daarbij noodzakelijk.

Iedere boer, ook in Friesland, heeft de neiging een contingentieringsregeling te bedenken, waarbij hij persoonlijk buiten schot blijft, terwijl zijn buurman afgestraft wordt voor zijn productie. Een superheffing lijkt een afdoend middel om de productie op een bepaald peil te houden, maar aangezien niemand weet hoe de desbetreffende regeling er uit zal zien, is het uiteraard uitgesloten omtrent de heffing een standpunt in te nemen.

De superheffing is een paardemiddel genoemd. Dat houdt het maken van slachtoffers in en de vraag is, wie de slachtoffers zullen zijn. Men weet, dat zij in eerste aanleg onder de gemoderiseerde bedrijven zullen vallen. Bij boeren die over onvoldoende eigen vermogen beschikken om jaren met een te lage productie te kunnen draaien. Het bizarre in de discussie is, dat Braks en volgers heftig uitzonderingen op de regeling afwijzen, zij het dat ze juist een uitzondering willen voor die bedrijven, welke in het oog van buitenlanders als ene. Francois Mitterrand de boosdoeners zijn.

Onze veronderstelling is, dat Braks slechts in schijn voor de superheffing is om tijdens de onderhandelingen over de prijzen voor 1984/'85 een onderhandelingspositie te hebben. Er zou iets heel anders uit de bus kunnen komen dan de superheffing; de contingentering kan immers ook op een andere manier tot stand komen. De ruzie in de Nederlandse landbouworganisaties over de heffing lijkt echter geen schijn.

..... (volledig in MAP De Veemarkt)

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-02-16

‘De wekker wordt bij ons nooit verzet’

MELISKERKE -„Je voelt je een beetje machteloos. Je moet maar afwachten wat er gaat gebeuren. Ik lig er nog niet direct wakker van, maar een superheffing kan ik in elk geval niet opbrengen”. **Melkveehouder J. Vader** (54) van hoeve ‘Kroneveld’, gelegen onder rook van Middelburg, heeft vorig jaar een nieuwe ligboxenstal gebouwd, met tegelijkertijd uitbreiding van de veestapel: van 40 naar 80 koeien. Het kost hem een investering van zo’n 7500 gulden per koe. Een stap waarover vader enige jaren heeft gewikt en gewogen. Hij is min of meer gedwongen wat te doen. De oude, uit 1872 daterende, schuur is bouwvallig. Het wordt dus, mede op advies van de landbouwvoorlichting, een eigentijdse ligboxenstal.

Op het moment van de beslissing lijkt er geen vuiltje aan de lucht. De hoeve ‘Kroneveld’ - sinds 1919 beboerd door de familie Vader - heeft vanouds koeien, naast akkerbouw. Een gemengd bedrijf van 30 hectare, zoals er op Walcheren nog zoveel zijn. Vanaf 1975 is het een eenmansbedrijf. Overschakelen op volledige akkerbouw zit er niet in. De grond is van het tweede en derde soort en niet bijster geschikt voor akkerbouw. De heer Vader is derhalve aangewezen op de veehouderij en na de komst van de ligboxenstal is de akkerbouw, op wat snijmaisteelt na, helemaal verdwenen. Hij gaat ervan uit dat onder zijn 5 zonen zeker een opvolger zit. Van een superheffing is nog geen sprake, als het besluit valt.

Boer Vader zegt dat hij wel op de hoogte was van de zuiveloverschotten in de Europese Gemeenschap. „We dachten: het zal zo'n vaart niet lopen, ook niet met maatregelen. Maar nu komen ze steeds dichterbij”. Hij heeft er begrip voor dat de melkplas moet minderen. „Dat moeten ze dan wel over alle veehouders betrekken” De heer Vader brengt naar voren dat enkele jaren geleden er nog lang niet zoveel te doen was over overproductie. „Je hoorde er in elk ge-

val niet zoveel over, dus we hebben er ook niet zozeer bij stil gestaan. Ik heb gezegd, je moet wat durven ook. En voor de bedrijfsvoering ben ik blij met de nieuwe stal”.

Boer Vader in de ligboxenstal

Hij vindt het onjuist als alleen degenen die de afgelopen jaren een ligboxenstal bouwden, worden getroffen door een superheffing. „Ik hoop maar dat ik een ontheffing krijg, want anders kom ik goed fout te zitten”, stelt de heer Vader. Er komt bij dat hij ruim boven het gemiddelde zit. In de oude stal haalden zijn koeien een produktie van 6700 kilo per jaar. Dat zal weliswaar in de aanloopfase van de nieuwe stal minder zijn, maar daar staat een verdubbeling van het aantal dieren tegenover. In zijn totaliteit levert hij aanzienlijk meer melk af.

Niet alleen in de zuivelsector is er sprake van overproduktie. Ook de akkerbouwers in de Europese Gemeenschap gaan merken dat er van sommige produkten gewoon te veel is (althans, zolang het westerse economische systeem geldt). Veehouder Vader wijst erop dat akkerbouwers veel makkelijker kunnen schuiven met hun bouwplan. Als er teveel tarwe is, zijn er in beginsel andere mogelijkheden. „Een veehouder is verplicht koeien te houden. Hij heeft een gebouw gezet van 4 ton, hij kan moeilijk anders”, betoogt de heer Vader. „Je kunt bijvoorbeeld niet de helft van je stal afkappen en de helft van je geld terugkrijgen”.

Uit zijn verhaal blijkt dat het allemaal niet aangewaaid komt. Een melkveehouder moet hard sappelen. Hij werkt, met flinke hulp van het gezin, 7 dagen in de week. Meestal 12 uur per dag. Op zondag staat Vader zelfs vroeger op, omdat hij anders niet op tijd in de kerk kan zijn. Met vakantie gaat hij niet, hooguit enkele dagen weg. Toch zegt hij: „Dat vele werk, ach, daar heb ik nooit hinder van gehad. Ik zit er van kinds af in. Ik werk in het algemeen met plezier”. Wat dat betreft is de heer Vader een prototype van de Zeeuwse melkveehouder: niet opzien tegen veel werk, liefde voor dieren, vakkennis hebben.

Landbouwvoorlichting: de heren Molhoek en Van der Meer.

De Zeeuwse melkveehouders boeren goed. Momenteel staat Zeeland wat melkproduktie per koe betreft bijna aan de top in Nederland. Met een jaargemiddelde van 5.750 liter melk per koe, neemt de provincie na Noord-Holland de tweede plaats in. De hoogste produktie is 7.600 liter, de laagste 3.800 liter.

.....
De dreigende superheffing máákt investeren weinig aantrekkelijk. Voorzichtigheid is geboden bij het overwegen van nieuwe uitbreidingsinvesteringen. Er blijft dan voor de boeren weinig anders over dan zich te richten op kostenbesparingen, zodat een zo gunstig mogelijk evenwicht tussen kosten en opbrengsten wordt bereikt. Maar of dat op den duur voldoende soelaas biedt is erg onzeker. Het zit er in dat zo'n superheffing dus min of meer automatisch een kille sanering inhoudt.

.....
De heer Molhoek en Van der Meer vinden het moeilijk in de huidige situatie adviezen te geven. „We weten niet wat er precies gebeurt”. Ze wijzen erop dat de destijds ingevoerde medeverantwoordelijkheidshoofschelling (ongeveer 2,5 cent per liter) averechts gewerkt heeft. De heffing was bedoeld om overschotten weg te werken, maar de boering juist uitbreiden om de kosten van de heffing weg te werken. De plannen voor de superheffing willen een dergelijke effect voorkomen.

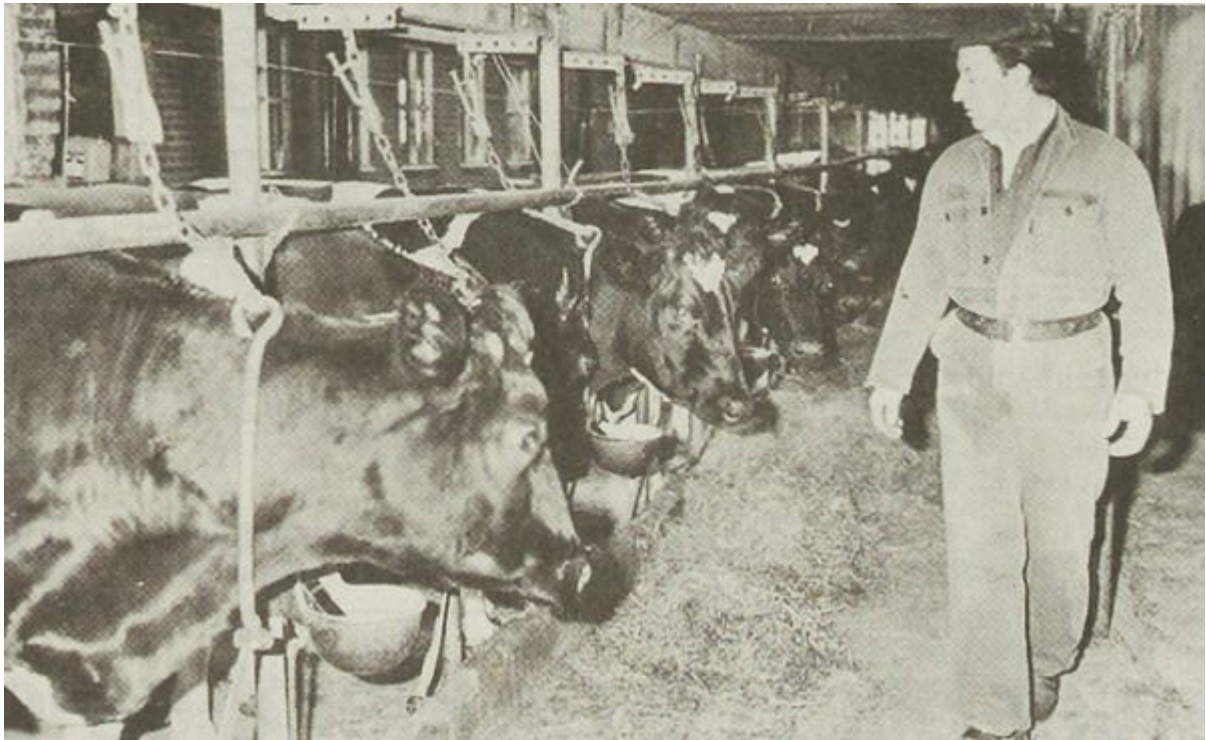
[...] De melkveehouders staat weinig anders te doen dan wachten.....

Vlakbij de kapel Hogelande begon de heer N. Vermuë (52) ruim 18 jaar geleden met 10 koeien een landbouwbedrijf. Nu een bedrijf van 24 hectare, waarvan 3,5 hectare voor teelt van mais en voederbieten; een grupstal van 5 jaar oud: 70 tot 80 koeien, waarvan ruim 40 melkvee en de rest jongvee (kalveren, pinken) in opfok. Het is een ontmengd bedrijf, ofwel alleen veehouderij. De heer Vermuë haalt een produktie van 6500 kilo melk per koe. „Qua voeding en qua fokkerij blijf je bezig. Je wilt altijd beter. En als je het goed doet, wordt, het automatisch meer”, vertelt hij.

Bedrijfsgebonden

Voor de heer Vermuë loopt de wekker elke dag om halfzeven af, ook op zondag („bij ons wordt de wekker nooit verzet”). Hij werkt de klok rond en gaat niet met vakantie. „Vorig jaar zijn we één nacht weggeweest. We kunnen het wel betalen, maar ik heb er geen behoefte aan. Je bent gewoon bedrijfsgebonden; de een voelt dat meer dan de ander”. Hijzelf heeft er geen problemen mee. „Nooit klaar? Het is maar net hoe je er tegen aan kijkt. Rond melk- en voedertijd moet je in elk geval thuis zijn. En je weet nooit wat voor onverwachtse dingen gebeuren. Wij moeten niet te vroeg tevoren afspraken maken”.

Toen de heer Vermuë destijds voor de beslissing stond om te vernieuwen, koos hij voor een voorzichtige koers. Een grupstal, want een ligboxenstal had zeker 200.000 gulden méér gekost. Daar heeft hij nu, vooral met het oog op de toekomst, wel wat spijt van. „Door die superheffing kan een ligboxenstal niet meer. Dat is wel jammer. Ik zou voor mezelf niet willen uitbreiden. Ik zou het voor mijn gezin wel willen. Ik heb 4 jongens, die alle 4 wel willen opvolgen”. Boer Vermuë wacht noodgedwongen af. Hij erkent dat - het aantal werkuren buiten beschouwing gelaten - er tot nu toe een goed bestaan zit in de melkveehouderij. Voor hem is een zo goed mogelijke produktie vooralsnog belangrijker dan superheffingen. „Als je het landelijk gemiddelde van de melkproduktie meit halen kunt, dan ben je een sukkel”.

Boer Vermuë in zijn grupstal

'ONTKOMEN AAN SUPERHEFFING'

Driekwart boeren bereid minder melk te maken

DOETINCHEM (ANP) - Om te ontkomen aan de superheffing van de Europese Gemeenschap is driekwart van de Nederlandse melkveehouders bereid de produktie te verlagen tot onder het niveau vanwaar af de belasting moet worden betaald. Dit blijkt uit een onderzoek van het bureau Research en Marketing in Heerlen naar de mening van de boeren over het zuivelbeleid van de EG. De resultaten van het onderzoek worden woensdag gepubliceerd in het landbouwweekblad 'Boerderij'.

De Europese commissie (het dagelijks bestuur van de EG) wil iedere boer in de EG die meer melk produceert dan vooraf overeengekomen is, een boete laten betalen over het gedeelte dat hij teveel heeft gemolken.

Minister Braks van landbouw en twee van de drie landbouworganisaties zijn voor een superheffing. Uit het onderzoek blijkt dat driekwart van de boeren een superheffing niet het beste middel vindt om de overproduktie te bestrijden. Liever ziet de meerderheid van de melkveehouders invoering van een hectareheffing. Dat is een boete op een te hoge melkproduktie per hectare weiland. De Europese commissie denkt aan een grens van 15.000 kilo melk per hectare.

Minister Braks, het Landbouwschap, de landbouworganisaties en de zuivelindustrie zijn tegen invoering van een hectareheffing.

Wanneer een superheffing de boereninkomens nadelig beïnvloedt, gaat een op de vier melkveehouders er iets bij doen, staat verder nog in het onderzoek. Niet meer dan een procent gaf op melk zwart te gaan verkopen om het inkomen op peil te houden. (Zie ook pagina 9)

Lezing Veehouderijbelang: 'Streven naar hoogst mogelijke melkproduktie'

KAPELLE - Het gaat er, ondanks de superheffing op melk, om de hoogst mogelijke produktie per koe te halen. Wel zullen in de toekomst waarschijnlijk minder koeien gemolken moeten worden. Dat stelt het hoofd van de *Vereniging voor Veehouderijbelangen in Zeeland* (VVB), P. Hannewijk in het jaarverslag. Dat verslag loopt van 1 juli 1982 tot en met 30 juni 1983. Volgens Hannewijk geeft een hoge produktie per koe een garantie voor een lage kostprijs per kilogram melk. Daarom acht hij het ook zaak dat alleen gebruik wordt gemaakt van goed verervende stieren. De melkveehouders moeten dan ook niet alleen letten op netto melkgeld, maar alle belangrijke factoren, zoals vet/eiwitpercentage, in ogenschouw nemen.

.....

Kamer legt zich neer bij zuivelingreep

(van onze redacteur in Den Haag)

SDEN HAAG - De *Tweede Kamer* heeft zich vanmorgen voorlopig neergelegd bij de resultaten die minister Gerrit Braks heeft behaald in het Europese zuiveloverleg. Omdat het landbouwberaad morgen en zaterdag nog wordt voortgezet, gaf de Kamer de minister de ruimte om door te onderhandelen. Volgende week zal dan gedebatteerd worden als ook de top van Europese regeringsleider, heeft plaatsgehad. Dat zuivelboeren in de komende jaren behoorlijk in inkomen achteruitgaan, is een gevolg dat de Tweede Kamer in meerderheid heeft geaccepteerd.

„Door de ingrepen in het Europese zuivelbeleid moet er vooruitzicht marktherstel zijn”, aldus CDA-woordvoerder Jan van Noord vanmorgen. „Daar zit meer in dan het toezeggen van inkomensvoelers”. De VVD'er Piet Blauw hield een pleidooi voor „een zo ruimhartig mogelijk prijsbeleid” voor de zuivelboeren. Want door de in te voeren superheffing op melk vallen voordelen als kwaliteitsverbetering en produktiestijging, die vooral in Nederland zijn bereikt weer weg.

Minister Braks liet er geen twijfel over bestaan dat hij nog niet denkt over compensatie aan Nederlandse boeren die in inkomen achteruitgaan als de zuivelmaatregelen worden ingevoerd. Hij wees erop dat het totale plaatje pas zaterdag rond zal komen als dan ook de gevolgen van de rundveeoverschotten zijn besproken en verwerkt. De problemen bij zowel de zuivel als de rundvee ontstonden door te grote produktie die een te groot beslag op de overheidsmiddelen legde. Er kan nu evenwicht in vraag en aanbod komen. Inkomensdoelstellingen voor de landbouw, waar de inkomens gelijk behoren te lopen met die buiten de landbouw, zijn nu even niet te realiseren.

Als er straks over enkele jaren weer een evenwicht bereikt is, dan komt er ook wel weer ruimte voor een hogere aandacht voor de inkomensdoelstelling. „Als straks de *Europese Commissie* moet gaan afwegen in een betere en evenwichtiger markt dan is de conclusie dat automatisch meer ruimte voor prijsverhogingen voor zuivelprodukten voor de boeren ontstaan”, aldus de voorspelling van Braks tegen de Kamerleden.

Braks beloofde zich ijzersterk te zullen verzetten tegen een zogenaamde mengprijs die ontstaat als per fabriek de hoeveelheden capaciteit worden vastgesteld en niet per individuele boer.

Leeuwarder Courant, 1984-03-15

Produktschapsecretaris in Drachten:

Brussel heeft nooit anders dan contingentering gewild

DRACHTEN - „Brussel heeft nooit wat anders voor ogen gehad dan contingentering van de melkproduktie en het bevriezen van de prijzen”. Dat zei vanmorgen de heer Bep Rams secretaris van het *Produktschap voor Zuivel*, op een lezing voor oud-leerlingen van de rijksmiddel-

bare landbouwschool In Drachten. Het is niet zo geweest als de werkgroep *Beter Zuivelbeleid* wilde: contingentering en verhogen van de prijzen. „Ik zal daar nu niet om lachen”. De heer Rams zei zich de angst van de boeren voor de superheffing (een zware heffing op melk, die boven de afgebakende hoeveelheid wordt geproduceerd) wel voor te kunnen stellen.

Nog meer heeft hem echter de onzekerheid aangesproken, die hij de laatste tijd op boerenbijeenkomsten was tegengekomen. Onzekerheid over het maar steeds uitblijven van een beslissing. Het produktschap is altijd tegen een superheffing geweest, maar de heer Rams vermoedde dat sommige boeren er in hun hart toch wel een beetje vrede mee zullen hebben. „Ik weet dat er in Friesland nogal wat geluiden geweest zijn de laatste tijd dat die superheffing toch nog wel een oplossing zou kunnen zijn.”

Het akkoord van Brussel kwam bij hen overigens als een donderslag bij heldere hemel. Hij had dat nooit verwacht, althans niet deze week. „Ik geloofde er helemaal niet in”. De oorzaak daarvan waren de grote verschillen die er heersten tussen de lidstaten. Wat hem ook verwonderde was de mate van vrijheid waarmee de contingentering uitgevoerd mag worden. De lidstaten mogen zelf de manier bepalen. Zelfs per regio onderling kan een verschillende aanpak gelden: of per bedrijf of per zuivelfabriek Alleen in de regio zal eenheid moeten heersen.

Uitzonderingen

Voor boeren, die erg door deze maatregel in problemen komen, zal er volgens de heer Rams een soort bureau komen waar men kan aankloppen. De vraag is alleen: Kan er wat voor dit soort „hardheidsgevallen” worden gedaan? Hij wist het antwoord nog niet, maar volgens hem staat het wel vast, dat de boeren samen voor de gevolgen van de uitzonderingen sullen opdraaien. Braks zal een soort „potje” moeten aanleggen. Een bepaald percentage van de melkproductie voor deze uitzonderingen is evenwel niet afgezonderd. De lidstaten zoeken dat zelf maar uit. De eerder genoemde drie procent is niet in het akkoord opgenomen, aldus de heer Rams.

De secretaris van het produktschap ging nog even in op de noodzaak om maatregelen te nemen. Er is een overschot aan mager melkpoeder. Als er geld voor is - en dat is er niet - kun je daar wat van wegwerken in varkensvoer. Er is ook een groot boteroverschot. Dat kan niet anders worden weggewerkt dan met eten. „Het is een prachtig produkt. ik kan er de loftrompet niet genoeg over afsteken, maar de mensen moeten het eten. Punt, amen, uit...”

Het is voor 99 procent zeker, dat er per 1 april (de datum van 1 januari 1984, met terugwerkende kracht dus, is overigens niet van de baan, aldus de heer Rams) een regeling komt om de productie te beperken. Men wil dan uitgaan van die van 1981 plus één procent in Nederland werd toen 12.056.500 ton melk aangeleverd (inclusief dat procent). Vorig jaar was die Productie 12.908.000 ton. (Het „Friese aandeel komt neer op ongeveer eenzesde deel). Nederland moet dus zes tot zeven procent achteruit. En dat zit velen niet lekker en brengt anderen hopeloos in de problemen.

Is de maatregel blijvend, werd de heer Rams gevraagd. Zijn antwoord. Ik hoop dat God dat verhoede. Ik denk trouwens, dat dat niet het geval zal zijn, al zit men er wel een redelijk aantal jaren aan vast Geen mens kan voorspellen hoelang dit duurt”.

„Grijs circuit”

De heer Rams merkte op dat er ook toezicht – „Vraagt u mij niet hoe” - zal komen op het zogenaamde „grijze melkcircuit” : melk, die verdwijnt zonder in de fabriek te zijn geweest. Wij vond trouwens dat dat circuit weinig zal betekenen. Moeten boeren dan bordjes langs de weg hebben met, „Verse melk te koop”, of moeten de boerinnen boerenkaas gaan maken, of moet je samen gaan werken en afspraken gaan maken met je buurman, die wat aan het afbouwen is? Hij zag weinig perspectief in dit middel van de kantlijn.

Leeuwarder Courant 1984-03-16

Ir. De Kroon op Graslanddag CAF in Bolsward:

„Superheffing over ‘83 de beste keuze voor de Friese boer”

BOLSWARD - In Friesland zijn de boeren door de bank genomen het beste af met een superheffing waarbij de resultaten van vorig jaar als uitgangspunt worden gehanteerd. Het is gezien de snelle groei van de bedrijven in de laatste paar jaar aantrekkelijker om de productie van 1983 met zeven à acht procent te verlagen, dan te kiezen voor het resultaat van 1981 plus één procent.² De meeste boeren hebben in die korte periode immers in totaal een duidelijk hogere omzet weten te bereiken dan het verschil van beide componenten. In deze zin liet Ir. Cees de Kroon, consulent voor de Rundveehouderij en Akkerbouw in Noordwest-Friesland, zich donderdagmorgen in Bolsward uit. Hij sprak daar op uitnodiging van de CAF, die in *De Doele* een prima bezochte Graslanddag hield.

De heer De Kroon vond het ook daarom van belang 1981 niet als basis voor de toekomstige productie van de melkveehouders te gebruiken, omdat er nadien een aantal uitzonderingsmaatregelen (voor onder anderen jonge boeren) zijn getroffen die voor de betrokkenen nadelig uitpakken, wanneer deze niet in de opzet zouden worden betrokken. Anderzijds erkende hij dat de boeren die vorig jaar uit eigener beweging al wat minder molken ongunstiger met hun kwantum uitkomen.

Hij zei te hopen dat niet iedereen („Zoals de boodschap lijkt”) straks tegelijk een deel van zijn veestapel afstoot. Wil men althans voorkomen dat de koeien tegen dumprijzen worden verhandeld. Verder waarschuwde hij er zijn gehoor voor, de kwaliteit van het grasland ook de komende tijd goed in de gaten te blijven houden. Dat geldt zeker voor de intensieve veeteelt, omdat er toch altijd behoefte blijft aan ruwvoer. Als het even kan moet dat uit eigen bedrijf komen, aldus de heer De Kroon.

[.....]

2 Landelijk maakt het niet veel uit 1981: 12.185 + 1% = 12.307 en 1983: 13.207 – 7 % = 12.283 (ZHN.)

CONSEQUENTIE VAN EG-AKKOORD

Melkproduktie moet 7 procent omlaag

(Van onze correspondent)

BRUSSEL - De Europese landbouwprijzen worden voor het eerst in de geschiedenis van de Europese Gemeenschap bevroren, of zelfs verlaagd. De Europese landbouwministers bereikten hierover zaterdagmorgen, na 17 uur uitputtende onderhandelingen, unanieme overeenstemming. Nederland tekende wel verzet aan tegen de te ruime melkproduktie voor Ierland, maar kreeg hiervoor geen steun van de andere lidstaten.

Het landbouwpakket, dat vandaag ingaat,³ moet de snelle stijging van de Europese landbouwuitgaven afremmen en de geldverslindende overschotten aan boter, magere melkpoeder, granen en rundvlees terugdringen. „Het gaat om een fundamentele wijziging van het systeem. Er was in Europa geen instrument om de produktiegroei te beheersen en daartoe is nu een ruime eerste stap gezet”, aldus minister Braks.

De landbouwministers zijn er echter niet in geslaagd de landbouwuitgaven voor 1984 binnen de begrote 42 miljard gulden te houden. De verschillende compromissen die nodig waren om een akkoord te bereiken, kosten veel geld. „Voor 1984 is er van de besparingen weinig terechtgekomen. Op langere termijn zal het pakket echter zeer positieve gevolgen hebben voor de beheersing van de landbouwuitgaven”, zei minister Braks. Het is overigens nog onduidelijk waar de vijf miljard gulden vandaan moet komen die de Europese landbouw dit jaar extra gaat kosten.

De Ieren zijn, ondanks het Nederlandse verzet, vergaand tegemoet gekomen. Zij mogen hun produktie van 5,3 miljoen ton melk in 1983 dit jaar nog eens met 245 000 ton uitbreiden en dat niveau handhaven voor de komende jaren. Ook Italië hoeft niet aan produktie-inkrimping mee te doen, en voorts krijgen Noord-Ierland (plus 65 000 ton) en Luxemburg (plus 25 000 ton) nog ruimere melkquota toegewezen. De overige landen moeten hun melkproduktie daarentegen drastisch inkrimpen: voor Nederland zo'n 7 procent.

De totale Europese melkproduktie waarvoor de prijs gegarandeerd is, zakt daardoor van 103,7 miljoen ton in 1983 naar 99,7 miljoen ton in 1984 en 98,7 miljoen ton in de volgende vier jaar. De melkproduktie zou aanvankelijk met nog een miljoen ton meer worden beperkt. Voor de Nederlandse boeren betekent de superheffing een inkrimping van hun produktie van ruim 13 miljard liter in 1983. naar ongeveer 12 miljard liter in 1984 en nog een kleine extra verlaging daarna.

Overleg

Minister Braks gaat binnenkort met de diverse organisaties overleggen over de manier van uitvoering. Hij benadrukte zaterdag dat de aanvankelijke bezuinigingsvoorstellen de Nederlandse boeren nog harder hadden kunnen treffen. Voorgesteld waren onder meer een speciale heffing op de intensieve veeteelt en een drastische afbraak van het systeem van exportsubsidies. Via een monetaire truc (met de Duitse mark als spilkoers) wordt nu voorkomen dat de verlaging van de exportsubsidies voor de Nederlandse boeren een extra prijsreductie van zo'n drie procent zou opleveren. Het nieuwe pakket voorziet in een prijsverlaging van een procent

³ Werdd 1 april 1984 (ZHN.)

voor rund- en varkensvlees, gerst, mais, olijfolie, gedroogde voedergewassen, erwten en bonen, vlas en hennep, tafelwijn en zonnebloemzaad. De prijzen voor melk, schapevlees, suiker, rogge en wintertarwe worden bevroren.

Besluitvorming in de EG

uit evaluatienota Superheffing ministerie 1990 *

Besluit van 1984

Het quotum stelsel in de zuivelsector is door de Raad aanvankelijk ingevoerd voor vijf opeenvolgende perioden van 12 maanden tot 1 april 1999. In februari 1988 is de melkquotering als onderdeel van het stabiliteitsbesluit verlengd tot 1 april 1992.

Bij de inwerkingtreding van de quotering in 1984 is voor de meeste lidstaten een gegarandeerde totale hoeveelheid vastgesteld overeenkomende met de melkleveranties aan zuivelfabrieken in 1981, verhoogd met 1%. Bij wijze van overgangsmaatregel zijn de gegarandeerde totale hoeveelheden voor de eerste periode van 12 maanden berekend op basis van de melkleveranties in 1981, verhoogd met 2%.

Op grond van de bijzondere omstandigheden voor de melkveehouderij in Ierland, Italië en later Spanje zijn de gegarandeerde totale hoeveelheden voor deze lidstaten vastgesteld op basis van de melkleveranties in 1983.

* zie verder bijlage-03

Leeuwarder Courant, 1984-04-03

Braks won ten koste van verliezen eigen troepen

Rinse Zijlstra – FNZ – over landbouw-akkoord:

(Van één onzer redacteuren)

DEN HAAG - Zaterdag voor een week heeft minister Gerrit Braks (Landbouw en Visserij) in Wolvega het bijna-akkoord van Brussel verdedigd. Hij kreeg zowaar enig applaus. Gisteren in Den Haag deed hij het op zijn eigen ministerie opnieuw met dit verschil dat hij nu over een definitieve versie kon spreken. Applaus klonk er niet, maar dat gebeurt ook zelden op persconferenties. Mogelijk dat hier en daar een consument de handen op elkaar zal brengen voor het feit dat een pakje boter twintig tot dertig cent minder gaat kosten. De minister had zelf ook moeite om de „met-verve-houding” van Wolvega vast te houden. Aan het slot moest hij erkennen dat hij en zijn collega's uit de Europese Gemeenschap over de grote voorraden melkpoeder (1.000.000 ton), roomboter (900.000 ton), rundvlees (500.000 ton), olijfolie- en wijnplassen en rozijnenberg „niet hebben durven praten”.

Er is geen geld voor om ze op te ruimen. Er is bovendien geen markt voor, „zelfs geen geforceerde ook al zou het Rusland zijn”. zei de bewindsman. De enige uitkomst is dat de voorraden - voorzover dat mogelijk is - het veevoer ingaan. Braks hoopt op betere tijden. Hij zou het liefst willen dat de voorraden in één keer weggingen. Dan zou de markt schoon zijn. Voor zo'n operatie moeten de lidstaten diep in de beurs tasten. Als dat gebeurt kunnen de overschotten het beste buiten de EG worden „weggegeven”. De maatregelen, die in Brussel zijn genomen, zullen die voorraden ongemoeid laten. Ze zullen er hoogstens toe bijdragen dat de opslag in koel- en pakhuizen niet groter wordt.

Het is al enkele keren eerder betoogd: de akkoorden van Brussel treffen de veehouders zwaar. De Friese boeren zullen er vijftien- tot twintigduizend gulden op achteruit gaan, zo heeft *Friese Mij*-voorzitter Geart Hofstra enkele weken geleden uitgerekend. De Friese *CBTB* liet een paar dagen later weten dat er in Friesland alleen al zo'n vijfhonderd boeren zullen gaan behoren tot de zogenaamde „hardheidsgevallen”, dat wil zeggen dat ze aan de rand van de ondergang dreigen te komen als er voor hen geen extra maatregelen komen. „Braks heeft de slag om de Europese Gemeenschap gewonnen ten koste van zware verliezen aan eigen troepen”. zo omschreef drs. Rinse Zijlstra, voorzitter van de *Zuivelbond FNZ*, gisteren de situatie.

Waar het vooral om gaat is de superheffing, een extra zware heffing van vijftien tot honderd procent op melk, wie meer geproduceerd wordt dan in 1981 (plus één procent). Minister Braks wilde gisteren nog niet zeggen hoe die maatregel uitgevoerd zal worden. Hij zal er overleg over plegen met de landbouworganisaties. „Wij zullen al onze inventiviteit moeten aanwenden om de brokken zo gering mogelijk te doen zijn”, aldus Zijlstra. „Vermindering van kosten vangt de verliezen niet op”.

In Friesland hoopt men maar dat de contingenten verdeeld mogen worden op basis van de productie van 1983 (Landbouwschap en FNZ ruziën daar nog over). De omstandigheden van dat jaar zouden er toe kunnen leiden dat Friesland wat groter contingent krijgt dan wanneer andere jaren als uitgangspunt worden genomen. Elk land mag bepaalde percentages van de productie afzonderen voor het oplossen van de probleemgevallen - die vijfhonderd in Friesland dus.

Vet

Behalve de hogere melkproductie wordt ook een plotselinge verhoging van het vetgehalte in de aangeleverde melk bestraft. De melkprijs wordt namelijk mede door dat vetgehalte bepaald. Als de ondermelk nu naar de kalveren zou gaan zou de resterende melk een hoog vetgehalte overhouden. Dat zou het inkomen van de boer minder zwaar treffen. Een verhoging van een half tot één procent vet wordt gerangschikt onder „fraude” liet men gisteren op het ministerie van landbouw weten. Een trendmatige verhoging, die het resultaat is van een veranderde fokkerij, valt daar buiten, maar men stond nog al rap klaar niet het woord „frauduleus”.

Alles overziende was minister Braks gisteren niet helemaal ontevreden. „Wat moest ik anders? Als er geen besluiten zouden zijn genomen dan zouden onze markten door de immense voorraad in elkaar zijn geklapt met als gevolg enorme prijsverlagingen. Nu hebben wij bereikt dat wij in de toekomst weer enig perspectief hebben”.

Drs. Zijlstra erkent dat ook. Als er geen besluiten waren genomen was de ramp voor de Nederlandse boeren nog groter geweest. „De Nederlandse zuivel en de Nederlandse veehouderij staan samen erg sterk in de wereld. We zullen het op den duur misschien wel redden, maar toch blijft het een feit dat we de EG hebben gered met het opnieuw vaststellen van nationale quota. Dat betekent dat we over enkele jaren weer over elkaar heen rollen om die quota vast te kunnen stellen”.

Erg moeilijk heeft Braks het gehad met de Ierse eisen. Ierland mag de productie namelijk wel verhogen en Braks vindt dat dat land de laatste jaren al een „gigantische ontwikkeling heeft gehad”. Ierland is al op vijf procent van de Europese melkplak gekomen. Nederland weliswaar op twaalf procent, maar daar „hebben wij ook recht op”, aldus de minister. Wat Braks tot zijn eigen verdiensten aanmerkt, als gevolg van zijn dwarsliggerij, is dat Ierland geen perspectief heeft om meer te groeien. „Het besluit is eenmalig” aldus de minister. Drs. Zijlstra wil de mi-

nister nog niet op voorhand geloven. „De quota zijn voor twee jaar ingevuld. Dan zullen we opnieuw bekijken hoe wij er voor staan. Dat zal Ierland ongetwijfeld ook doen”. Braks: „Wilten ze dan meer dan vinden ze mij tegenover zich”.

De Nederlandse minister klampte zich gisteren vast aan wat de andere lidstaten (buiten Ierland dan) uit het akkoord hadden gekregen. Het leek hem voor zijn Westduitse collega erg moeilijk om zijn boodschap in het zuiden van de Bondsrepubliek te verkopen. En over het algemeen: „De gemeenschap functioneert niet zo ideaal als men zou wensen. Ik hoop dat het niet gelijk behandelen van burgers in de gemeenschap weerstanden op zal roepen”.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-04-14

Braks gevolg EG-akkoord

Melkveehouder moet 8,35 procent korten

DEN HAAG (ANP) - De Nederlandse melkveehouder moet zijn produktie dit jaar met gemiddeld 8,35 procent verminderen in vergelijking met vorig jaar. Op alles wat hij meer produceert is de zogenoemde superheffing van toepassing. Voor iedere teveel geproduceerde liter melk moet de melkveehouder 75 procent van de richtprijs inleveren, hetgeen neerkomt op ongeveer 56 cent.

Dit is het gevolg van een besluit van minister Braks van Landbouw en Visserij over de invulling door ons land van de superheffing op de melkproduktie, waartoe de ministers van Landbouw van de Europese Gemeenschap eind vorige maand in Brussel hebben besloten. Braks heeft de vaste commissie voor landbouw van de Tweede Kamer maandagavond schriftelijk op de hoogte gebracht. Vanmiddag vergadert de commissie met Braks over diens besluit. Maandag heeft Braks met het Landbouwschap opnieuw over de invulling gesproken.

Braks is niet tegemoet gekomen aan de eis van het schap, boeren die de laatste jaren nauwelijks hun produktie hebben uitgebreid en dus geen schuld hebben aan de groei van de zuiveloverschotten op een of andere manier steun te verlenen.

Volgens berekeningen van het Landbouwschap zou die steun enige tientallen miljoenen gulden per jaar kosten, terwijl de minister meent dat het zeker enige honderden miljoenen gulden zal kosten. Het Landbouwschap zal de leden van de kamercommissie vanmorgen over zijn standpunt informeren.

Premier Lubbers verklaarde anderhalve week geleden na afloop van het kabinetsberaad dat Braks een voorstel moest uitwerken om de boeren tegemoet te komen in de negatieve gevolgen van het akkoord. Tegelijkertijd stelde hij nadrukkelijk dat het kabinet er niet al te grote bedragen voor wil uittrekken.

De EG-landbouwministers hebben beslist dat de melkproduktie terug moet naar het niveau van 1981 en dat in het op 1 april begonnen seizoen 1984-1985 de gegarandeerde produktie niet meer mag bedragen dan 99,7 miljoen ton melk en in de vier daarop volgende seizoenen 98,7 miljoen ton. Vorig jaar lag die produktie op 103,7 miljoen ton. Nederland moet terug van 12.85 miljoen ton naar 12,052 dit seizoen en 11.929 miljoen ton de volgende seizoenen.

Omdat de produktie in die laatste drie jaar in ons land nog is gegroeid moeten de boeren gemiddeld 6.6 procent terug.

De bewindsman heeft daar nu nog eens 1,75 procent bovenop gelegd om enige ruimte te krijgen voor probleemgevallen. Het komt er dus op neer dat de meeste boeren iets meer moeten inleveren om een aantal collega's te helpen.

Probleemgevallen zijn onder andere boeren die in de afgelopen jaren (1982-1984) nog fors hebben geïnvesteerd of die door ziekte in hun veestapel of natuurrampen (overstromingen, extreme regenval) een sterke tijdelijke vermindering van hun produktie hebben gehad.

In een toelichting op de ontwerpverordening die de minister naar de Kamer heeft gestuurd schrijft hij verder dat de heffing met terugwerkende kracht in gaat op **1 april 1984**. De heffing geldt per individuele ondernemer en Nederland wordt, als een regio gezien, zodat er niet per gebied met verschillende produktiehoeveelheden kan worden gewerkt.

Het opleggen van de heffing wordt opgedragen aan het *Produktschap voor Zuivel*. Het vaststellen van de hoeveelheid die een bedrijf heffingvrij mag produceren en van de uitzonderingen lopen via het ministerie.

Provinciale Zeeuwse Courant 1984-04-18

BRAKS: TEN GUNSTE VAN NIET-GROEIERS

Melkveehouders moeten nog 0,3 pct meer korten

DEN HAAG (ANP) - De melkveehouders zullen hun produktie dit jaar om de superheffing te ontlopen niet met gemiddeld 8,35 procent moeten beperken maar met gemiddeld 8,65 procent. De extra korting van 0,3 procent is bestemd om melkveehouders van wie de produktie de afgelopen jaren niet is gegroeid minder te korten.

Minister Braks van landbouw en visserij heeft de vaste kamercommissie voor landbouw dinsdagavond toegezegd dat hij vandaag het besluit waarin de superheffing wordt vastgelegd in deze zin zal wijzigen. Verder wilde hij geen concrete steunmaatregelen toezeggen.

CDA. CPN. VVD, SGP en PvdA hadden den de minister nadrukkelijk gevraagd de niet-groei-ers meer te ontzien. Voor de laatste partij is de minister echter niet ver genoeg gegaan. De PvdA wil een bodem, die melkveehouders die hun produktie sinds 1981 niet hebben uitgebreid, garandeert dat zij hun produktie met niet meer dan twee of drie procent ten opzichte van 1981 hoeven terug te schroeven, zonder de superheffing te hoeven betalen. Braks wilde deze toezegging niet doen.

Direct na het paasreces, 2 of 3 mei wil de PvdA opnieuw overleg hierover met de bewindsman. De invulling van de superheffing moet evenwel al op 1 mei bij de Europese commissie in Brussel zijn aangemeld.

De PvdA-er Tazelaar noemde het niet acceptabel dat melkveehouders van wie de produktie de laatste jaren niet⁴ is gegroeid net als hun collega's die wel meer melk produceren 8,35 procent, moeten inleveren. Zij zouden daarmee zo'n vier tot vijf procent zakken onder hun produktie van 1981, terwijl de Europese Commissie en de EG-ministers van landbouw terug

4 'niet' toegevoegd in tekst (ZHN.)

willen naar de melkproductie-omvang van 1981 plus nog één procent daarbovenop. Omdat de niet-groeiers voor die tijd wel zijn meegegroeid en dus hebben meegewerkt aan de groei van de overschotten, achtte hij een korting van twee tot drie procent gerechtvaardigd.

Van Noord (CDA) en Blauw (VVD) deelden die mening maar gingen niet zo ver een bodem te eisen. Blauw kreeg de minister niet mee in zijn wens ons land in regio's te verdelen.

Hij pleitte daarvoor, omdat in de laatste drie jaar de melkproductie niet overal even sterk is gegroeid. In het westen is een achterstand ontstaan Door voor het gehele land een korting te hanteren moeten met name daar de boeren naar verhouding meer inleveren.

Braks stelde nadrukkelijk dat er op zijn begroting thans geen ruimte is om melkveehouders financieel tegemoet te komen Specifieke lastenverlichting is in strijd met de gemeenschappelijke markt.

Braks wees er op zich altijd te hebben verzet als in andere EG-landen dergelijke gedachten leefden. Wel zegde hij toe in Brussel te willen onderzoeken of de 20 miljoen gulden die ons land uit de EG-pot krijgt voor steun aan kleine melkveehouders voor directe inkomstenstoeslag kan worden aangewend.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-04-18

Superheffing brengt boeren in geldnood

TILBURG – „De superheffing zal een groot aantal boeren in grote financiële problemen brengen. Naast een soepele toepassing van de rijksgroepsregeling zelfstandigen zal gezocht moeten worden naar vormen van tijdelijke financieringsmaatregelen om de liquiditeit van de bedrijven veilig te stellen”. Dit stelt de *Noordbrabantse Christelijke Boerenbond* (NCB) na afloop van een reeks van 11 voorlichtingsbijeenkomsten over de superheffing die melkveehouders voor teveel geproduceerde melk moeten gaan betalen. Er kwamen 4500 bezoekers (de Zeeuwse bijeenkomst was in Kloosterzande).

De NCB constateert dat meer dan ooit nodig is dat via lastenverlichting voor het agrarisch bedrijfsleven een stimulans gegeven wordt aan het ondernemerschap in land- en tuinbouw. „Dit is van wezenlijk belang voor land- en tuinbouw zelf, maar ook voor onze economie en onze samenleving, die een gezonde agrarische sector niet kunnen missen”. Andere conclusies die de rooms-katholieke standsorganisatie getrokken heeft naar aanleiding van de informatiebijeenkomsten

- de superheffing moet soepel worden uitgevoerd, met gevoel voor speciale situaties;
- het is absoluut noodzakelijk dat er meer speelruimte komt voor bijzondere probleemgevallen;
- er moet een premie op mindere produktie en of bedrijfsbeëindiging komen;
- een oplossing moet ook worden gevonden voor veehouders die zich gespecialiseerd hebben in de kalveropfok, doordat de melkveehouders in vele gevallen zelf weer jongvee gaan opfokken. dreigt hun bestaan in gevaar te komen.

De NCB gaat voor de vragen en knelpunten aandacht vragen van de landelijke koepel (KNBTB) en het landbouwschap. waarbij ook wordt beklemtoond dat er zonodig snel bijgestuurd moet kunnen worden.

Gevolgen superheffing 'Bij Frico-Domo 200 man te veel'

Van onze correspondent

WOLVEGA - Door de superheffing heeft de zuivelgigant *Noord-Nederland* (Frico-Domo) momenteel tweehonderd mensen te veel aan het werk. Dat zei gisteren directeur W. Kranenburg, tevens hoofddirecteur van zuivelfabriek *De Takomst* te **Wolvega**. De Takomst is een van de negentien fabrieken van Noord-Nederland. De in EG-verband opgelegde productiebeperking is er de oorzaak van dat in het Noorden 200 miljoen kilogram melk minder moet worden geproduceerd.

Niet alleen voor de boeren heeft dat gevolgen, ook de zuivelfabrieken zullen dat de komende tijd aan den lijve ondervinden. Volgens Kranenburg is het niet uitgesloten dat op korte termijn na de sluiting van de fabrieken in **Makkinga** en **Ruinerwold**, nog meer zuivelfabrieken van Noord-Nederland dichtgaan. Bij „Noord-Nederland” werken momenteel zo'n 3000 mensen.

Nieuwsblad van het Noorden, 1984-05-07

FNV-bestuurder.

Superheffing dekmantel ontslagen Frico/Domo'

Van een onzer verslaggevers

BEILEN/GRONINGEN - Distictsbestuurder *D. Heine* van de *Voedingsbond FNV* is er van overtuigd, dat bij het noordelijke zuivelconcern *Noord-Nederland* (Frico-Domo) meer dan 200 mensen hun baan zullen verliezen. Die banen, aldus Heine, gaan niet verloren omdat dit zuivelconcern getroffen wordt door de EG-superheffing. Volgens de FNV-bestuurder wordt die superheffing alleen gebruikt als dekmantel voor de ontslagen, die het gevolg zullen zijn van interne reorganisatie binnen *Noord-Nederland*.

Hoofddirecteur drs. S.W. Meihuizen van *Noord-Nederland* ontkent, dat er binnen het concern over massale ontslagen is gesproken. „Een getal van 200 (eind vorige week genoemd door hoofddirecteur W. Kranenburg van de zuivelfabriek *De Takomst* te **Wolvega**, red) is volledig uit de lucht gegrepen. Met de vakbonden hebben we afgesproken, dat voor het eind van dit jaar een studie, met het oog op eventuele bedrijfssluitingen, afgerond zal zijn. Tot die tijd is ieder getal speculatief. Wij willen gezamenlijk met ondernemingsraad en vakbonden optrekken. Dat weet ook Heine. Onze geheimen kunnen in een luciferdoosje en dan is die nog niet half vol,” aldus drs. Meihuizen.

FNV-bestuurder Heine heeft echter het sterke vermoeden, dat de uitlating van directeur Kranenburg bedoeld is om „stemming te maken, zodat de werknemers de zaak stukje bij beetje zullen accepteren. Maar voor ons staat het vast, dat er geen enkel gedwongen ontslag mag vallen. Vallen die toch, dan is het oorlog in de zuivelindustrie.”

Drachtige koeien nu massaal naar slacht

WOERDEN (GPD) - Veeboeren in het westen des lands blijken in reactie op de Europese zuivelmaatregelen veel drachtige koeien naar de slachterij te brengen. Nu de rundvleesprijzen onder druk van de superheffing op teveel geproduceerde melk gekelderd zijn, hopen deze boeren nog een redelijke prijs voor hun koeien te beuren, aangezien drachtige koeien in het algemeen goed in het vlees zitten.

Dat zegt directeur A. van Leeuwen van de Melkunie in Woerden. Als voorbeeld noemde hij een slachtbedrijf dat zo'n 1100 zwangere koeien had verwerkt. Van Leeuwen sprak van een paniecreactie op de Europese bezuinigingen, die bij de Melkunie tot problemen kunnen leiden in de vorm van een te geringe melkaanvoer.

Van Leeuwen bracht naar voren dat de Westnederlandse boeren meer last hebben van de EG-maatregelen dan de boeren elders in het land, omdat de Westnederlandse melkproductie de afgelopen jaren minder was gestegen. Hij adviseert zijn leden in elk geval te zorgen de maximaal toegestane hoeveelheid melk te produceren. „Want wie weet met wat voor correcties we volgend jaar weer geconfronteerd worden”.

Volgens adjunct-directeur Timmers heeft Woerdense zuivelfabriek in de afgelopen weken ongeveer 4 procent minder melk geproduceerd dan vorig jaar, maar dat had volgens de Brusselse afspraken 8 procent minder moeten zijn. „Als dat de hele zomer zo doorgaat en als de boeren in september te horen krijgen hoeveel boete ze daarvoor zullen krijgen, trappen zij op de rem. En dat is buitengewoon lastig, aangezien de vraag naar melk en melkproducten door het jaar heen vrijwel stabiel is”, aldus Timmer, die schat dat de aanvoer in het najaar met 12 procent kan dalen.

Leeuwarder Courant 1984-05-21

Minister Braks: In toekomst handel in melkrechten

TERSCHELLING - Het verhandelen van melkrechten zal in de toekomst mogelijk worden. „Het niet verhandelbaar stellen is niet te handhaven”, verklaarde zaterdag landbouwminister Gerrit Braks tijdens de bijeenkomst van de Nederlandse Bond van Handelaren in Vee op Terschelling. Volgens Braks is uit sociale overwegingen besloten om voorlopig de melkquota de eerste vijf jaar te binden aan de grond. Het zou gedaan zijn ter bescherming van de kleine melkproducenten nadat er zwaar verzet gerezen was tegen de zogenaamde grondloze melk.

Van de zijde van de veehandelaren kwam kritiek op de huidige EG-regeling om de melkplas in te dammen. Men waarschuwde minister Braks dat het binden van de melk aan de grond, zal leiden tot onevenredige prijsverschillen in landbouwgronden. Pinkeweide zou in prijs dalen en grond met melkrechten zou in prijs stijgen, zo werd gesteld.

Overigens werd door ing. Tans van de directie Marktordeningsvraagstukken van het ministerie van Landbouw en Visserij, de vrije handel in teveel geproduceerde melk niet uitgesloten.

Hij achtte een en ander zeker mogelijk. „Maar het hangt er van af of er door de handelaren een markt voor gevonden kan worden”, zo waarschuwde hij.....

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-05-26

NADRUK OP KOSTENBEWAKING EN KWALITEIT

Veehouders weten gevolgen superheffing op te vangen

GOES - De Zeeuwse melkveehouders zullen in het algemeen de nadelige gevolgen van de superheffing - bedoeld om de melkplas in de Europese Gemeenschap in te dammen - goed weten op te vangen. Het zal wel zaak zijn veel aandacht te besteden aan kostenbeheersing en kwaliteitsverbetering. Wat dat betreft is het kennisniveau van de Zeeuwse veehouders voldoende genoeg.

Hoewel de superheffing een inkomensdaling oplevert, is er geen enkele aanleiding te veronderstellen dat daardoor de melkveehouderij als agrarische bedrijfstak verdwijnt. Naar het zich laat aanzien zullen in Zeeland geen boeren stoppen door de invoering van de produktiebeperking. De omvang van de Zeeuwse veestapel zal met ongeveer 8 percent teruglopen. Eén en ander blijkt uit opmerkingen van ir W. Tacken, directeur landbouw en voedselvoorziening in Zeeland, en ing J. Zonderland, specialist bij het consultantschap voor akkerbouw en rundveehouderij.

Ze blikken terug op de druk bezochte voorlichtingsbijeenkomsten die de provinciale directie voor de landbouw in Zeeland hield (opkomstpercentage ruim 80). „Ik heb met respect gekeken naar het vermogen van de betrokken boeren om de consequenties van de ingrijpende maatregel te aanvaarden. Er zijn weinig groepen in de samenleving, die op zo'n rustige wijze een inkomensaanslag verwerken”, wil Tacken graag kwijt. „Er was natuurlijk individuele emotie, maar we hebben niet op het scherp van de snede gebalanceerd”. Als gevolg van de superheffing moet elke melkveehouder in Nederland 8,65 procent in produktie achteruit (met als richtjaar 1983). Over alles wat teveel wordt afgeleverd, wordt slechts 17 cent per liter betaald (terwijl de kostprijs tegen 60 cent ligt).

Er zijn drie groepen waarvoor uitzonderingsbepalingen - minder achteruitgang - kunnen worden gemaakt: investeerders, rampgevallen en minigroeiers. Tacken en Zonderland maken duidelijk dat de kritiek van de veehouders zich in het bijzonder richtte op de zware aanslag op boeren die pas een nieuwe investering hebben gepleegd (20 procent korting op uitbreidingen). Bij de minigroeiers was de centrale vraag vooral: waarom moeten wij een korting aanvaarden, terwijl we niet hebben bijgedragen aan het overschot. Ir Tacken: „We hadden in Nederland voor iedereen hetzelfde uitgangspunt kunnen kiezen: 1983 - 6,6 procent en verder de groeten. Maar om te voorkomen dat nogal wat gevallen onder de trein zouden komen, hebben we gezegd dat er ruimte moest komen voor uitzonderingsgevallen en is het 1983 - 8,65 procent geworden. Dat is inderdaad een duidelijk beroep op de solidariteit”.

Groot punt

De superheffing kent een grondgebonden karakter van de produktiehoeveelheden. De twee deskundigen noemen die bepaling 'een groot punt'. Heffingsvrije hoeveelheden melk zijn alleen over te dragen onder gelijktijdige overdracht van grond.

Een melkveehouder die een deel van zijn grond voor bijvoorbeeld akkerbouw gaat gebruiken, raakt voor dat deel de heffingsvrije hoeveelheid kwijt. Vrije handel in heffingsvrije hoeveelheden melk is er niet bij. Volgens Tacken is de bepaling onder meer ingebouwd vanwege: het handhaven van de typische bedrijfsvoering in de melkveehouderij; het inperken van de effecten voor andere vormen van land- en tuinbouw; het instandhouden van bepaalde landschappen. Controle erop acht hij moeilijk. „Het vereist een voortdurende administratieve bewaking van alle melkveehouderij-bedrijven. Dan heb je wel een torenflat van 15 verdiepingen nodig voor alle papieren”.

De directeur landbouw en voedselvoorziening wijst erop dat minister ir G. Braks inmiddels heeft toegezegd deze bepaling op de helling te zetten. Ing. Zonderland vestigt er de aandacht op dat juist in een gebied als Zeeland, waar nogal wat gemengde bedrijven zijn en waar weiland makkelijk is om te scheuren in bouwland, de grondgebondenheid een rol speelt.

Ir Tacken onderstreept dat de boer de nadruk moet gaan leggen op kostenvermindering en doelmatiger werken in plaats van op opbrengstvermeerdering. Minder koeien betekent in elk geval minder directe kosten.

Doordat eerst de slechtere koeien verdwijnen, zal vanzelf de kwaliteit van de veestapel toenemen. Daarbij heeft Tacken goede hoop dat de prijsontwikkeling op termijn de huidige inkomensdaling zal compenseren. Hij voegt eraan toe dat de Nederlandse veehouderij in technische bedrijfsvoering en fokkerij vaak leidende posities vervulde. „Ik zie niet in dat zulks verdwijnt. We kunnen aan kop blijven. De capaciteiten van de veehouders staan borg voor een verdere rationalisering van het productieproces”.

Krap ‘n jaar geleden - de honderdste ligboxenstal werd in gebruik genomen - verkondigde ir Tacken dat de Zeeuwse melkveehouderij te laat wakker was geworden. „De superheffing onderstreept dat. Er is in Zeeland een achterstand, vooral in bedrijfsstructuur: de melkgift per dier is uitstekend: de afzet naar zuivelblokken goed. Maar het inhalen van de achterstand is door de superheffing moeilijk geworden. Als men eind jaren zeventig had aangehaakt, zou er minder pijn zijn”. Ing. Zonderland merkt in dit verband op dat nieuwe investeringen - die tot nog toe altijd met productie-uitbreiding gepaard gingen - vrijwel worden geblokkeerd. Er is dan in elk geval ook heffingsvrije grond nodig.

Onder meer dat gegeven maakt uitvoering van een landinrichtingsproject op Walcheren (30 procent van de cultuurgrond voor de sector veehouderij) juist aantrekkelijk, naast de mogelijkheden die heffingsvrije grond van het bureau beheer landbouwgronden kan bieden.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-06-07

'ZO NODIG NAAR RAAD VAN STATE'

ZLM is bereid tot actie tegen superheffing melk

OOSTBURG - De ZLM-ledenraad is bereid actie te voeren tegen de superheffing op melk indien de ontwikkelingen dat nodig maken. Dit werd duidelijk in een in Oostburg gehouden vergadering van de ledenraad van de *Zuidelijke Landbouw Maatschappij* (ZLM). De voorzitter van die raad, A. J. G. Doeleman, dreigde in deze bijeenkomst een paar duidelijke gevallen,

waarin boeren in de problemen komen door de superheffing, voor te leggen aan de Raad van State, om het ministerie van landbouw op die wijze te dwingen tot het doen van uitspraken.

Hij maakte verder gewag van een grote onzekerheid onder de boeren die de superheffing moeten betalen. Een onzekerheid die voortkomt uit onduidelijkheid, aldus Doeleman De ZLM-voorzitter vond het onjuist dat de agrariërs nu bestraft worden als ze te veel melk produceren, terwijl de overheid in het verleden de melkveehouders juist tot uitbreiding van produktie gestimuleerd heeft. Hij pleitte dan ook voor uitbreiding van de door de boeren als maximum toegestane hoeveelheid te produceren melk Dat moet volgens Doeleman direct door de overheid gefinancierd worden of anders via het stimuleren van een beëindigingsregeling voor de veehouderij.

.....

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-06-23

‘GEEN SCHULD AAN MELK OVERPRODUCTIE’

Bio-dynamische boeren tegen EG-superheffing

DEN HAAG (ANP) - De 45 melkveehouders in ons land die op biologisch-dynamische wijze hun bedrijf voeren, willen ontheffing van de superheffing. Zij vinden dat zij ten onrechte gepakt worden door deze EG-heffing die is ingevoerd om de melkproductie in de EG-lidstaten in te dammen.

Daardoor gaan zij er veel meer in inkomen op achteruit dan andere melkveehouders, die verantwoordelijk zijn voor de overproductie. Bovendien vrezen zij dat de verbruiker van hun melk en melkprodukten zal afhaken of gedwongen zal zijn meer voor die produkten, die toch al duurder zijn, te betalen.

De „b.d. boeren”, verenigd in de Stichting ‘Boerenoverleg’, en de Nederlandse Vereniging tot Bevordering der Biologisch-dynamische Landbouwmethode hebben hun bezwaren vrijdagmorgen kenbaar gemaakt tijdens overleg met enkele topambtenaren van het ministerie van landbouw en visserij. Bij die gelegenheid hebben zij tevens 5.300 handtekeningen overhandigd van b .d. consumenten die hun eis steunen.

Biologisch-dynamische boeren proberen op een voor mens en dier milieuvriendelijke manier te produceren Zij gaan uit van de grondgebondenheid en hebben gekozen voor een extensieve veehouderij. De grond wordt anders bemest en bewerkt en de dieren worden anders gevoerd. De meeste b.d. boeren zijn de afgelopen jaren van de intensieve veehouderij op de b.d. methode overgestapt. Om dat te kunnen doen hebben zij vrijwillig al hun melkproductie beperkt. In sommige gevallen hebben boeren hun veestapel met zo’n vijftig procent teruggebracht. Naast die vrijwillige beperking moeten zij nu nog verder terug om de superheffing te ontlopen. De b.d. boeren voeren aan dat zij nauwelijks kunnen voldoen aan de vraag naar hun produkten en dat zij dus niet verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor de huidige overproductie Door de superheffing dreigen ze nu nog verder achterop te raken.

Niet alleen moeten zij inleveren. maar ook worden zij beperkt in hun groeiomlijkheden. Bij de b.d. methode duurt het zeker zeven tot tien jaar voor de grond zich heeft aangepast aan de

nieuwe bewerking en bemesting en optimaal gaat produceren. De 45 melkveehouders hebben een gezamenlijke oppervlakte van 1.270 hectare en houden in het totaal 1.330 melkkoeien. Per melkkoe ligt de gemiddelde jaarlijkse produktie op zo'n 4.600 kilogram melk, zo'n 800 kilogram onder het totale Nederlandse gemiddelde. De produktie van de b.d. melkveehouders is slechts een fractie van de totale Nederlandse melkproduktie die vorig jaar bijna 13 miljard kilogram was.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-06-30

EEN OP DRIE STUURT BEZWAARSCHRIFT'

Massaal protest boeren tegen melk-toewijzing

DEN HAAG, ENSCHEDE (GPD) - Naar schatting 15.000 melkveehouders hebben protest aangetekend tegen de hen toegewezen melkproduktie op basis van de EG-richtlijnen.

Doordat de termijn waarbinnen de boeren hun protest kenbaar kunnen maken opnieuw verlengd is tot eind juli, wordt op het ministerie van Landbouw en Visserij verwacht dat het aantal tot 20.000 op zal lopen. Door de enorme papierwinkel die dit met zich meebrengt vrezende de melkveehouders een complete chaos.

In overleg met het Landbouwschap en het bedrijfsleven wordt nog overlegd hoe aan de protesten tegemoet gekomen kan worden. Een woordvoerder van het ministerie zei geen schatting te kunnen maken van het aantal melkveehouders dat alsnog een hogere melkproduktie zal worden toegestaan.

De Nederlandse regering heeft zich in EG-verband vastgelegd op een productievermindering van melk van 8,65 procent⁵. Op basis van de produktiecijfers van 1983 heeft het ministerie voor elke melkveehouder de maximale produktie voor dit jaar vastgesteld. Wat meer wordt geproduceerd wordt belast met de zogenaamde superheffing van 56 cent per extra liter melk.

Formulieren

Alle melkveehouders hebben een formulier thuisgekregen waarin bezwaren tegen de toegemeten hoeveelheid kenbaar kunnen worden gemaakt.

Er zijn uitzonderingsgevallen waarin de bezwaren zullen worden gehonoreerd: boeren die in de afgelopen jaren grote investeringen hebben gepleegd, de categorie die de afgelopen jaren al niet gegroeid is en in geval van calamiteiten, zoals bijzonder slechte weersomstandigheden in 1983. Over de juiste invulling van deze categorieën wordt nog overleg gevoerd. Op basis van wat aan bezwaren is binnengekomen bij de districts bureauehouders wordt nu geschat dat een derde van de (in totaal ongeveer 63.000) melkveehouders bezwaar zullen maken tegen de toegewezen quotering. Het Landbouwschap verwacht dat zo'n 7.000 a 8.000 boeren niet in aanmerking zullen komen voor tegemoetkomingen.

Chaos

Voor de melkveehouders dreigt de procedure echter een chaos te worden. In een vergadering van de Overijsselse Landbouw Maatschappij (OLM) sprak men vrijdag van „een grote rot-zooi”.

5 Niet juist! Is 6,6 % voor Nederland (knipsel 1984-04-14) . 8,65 is opgelegd om kosten 'knelpunten' te voorkomen

Onder de veehouders is de regeling het gesprek van de dag. Velen zullen mogelijk pas in september horen of de door hen geleverde melk nu drie kwartjes of twee dubbeltjes heeft opgebracht en dat kan duizenden guldens aan inkomsten schelen.

De invoering van de superheffing blijkt niet alleen voor de boeren uit te draaien op een kleine ramp, ook zijn er nu al problemen in de veevoederindustrie. Er is beduidend minder vraag naar bijvoorbeeld krachtvoer.

Verder vrezen de melkverwerkingsbedrijven na september problemen als de, afrekeningen bij de boeren binnenkomen. De mogelijkheid bestaat dan dat er op hetzelfde moment veel vee zal worden afgestoten en dat dat weer tot gevolg zal hebben dat er vooral in het westen van het land een tekort zal ontstaan aan melk voor afgeleide producten zoals vla enz. Ook zal de prijs van de consumptiemelk dan al onder hevige druk komen te staan.

Nieuwsblad van het Noorden, 1984-06-30

Voorzitter Meihuizen van DOMO/FRICO:

Door superheffing melk en kaas mogelijk duurder

Van een onzer verslaggevers

BEILEN - Komende herfst moet de consument mogelijk meer betalen voor zuivelproducten als melk en kaas. Dit als gevolg van de superheffing, die tot doel heeft de melkproductie te drukken. De directie van de Coöperatieve Melkproductenbedrijven *Noord-Nederland* B. A. (DOMO/FRICO), heeft dit gisteren in **Beilen** bekend gemaakt tijdens de ledenraadsvergadering.

Volgens drs. S. W. Meihuizen, voorzitter van de centrale directie van de Noordelijke zuivelreus, zou 'de nog onbekende invloed van de superheffing wel eens van meer betekenis kunnen zijn dan nu nog algemeen wordt verwacht'. In herfst en winter dreigt, aldus drs. Meihuizen, zeer waarschijnlijk een tekort aan melk. Dit kan voor buitenstaanders tot de 'onbegrijpelijke' situatie leiden dat, ondanks productie-overschotten binnen de EG in de winkel meer geld moet worden neergeteld.

Betere spreiding van niet door de superheffing belaste melkproductie melk, zodat optimaler bij de vraag wordt aangesloten, zou het probleem moeten oplossen. De zuivelgigant overweegt daarom de productie van wintermelk te stimuleren door extra toeslagen.

Voorzitter G. de Jong van het bestuur van de zuivelcoöperatie bepleitte, indien hier toe wordt besloten, snel maatregelen te nemen.

Wanneer de spreiding van de melkproductie niet kan worden verwezenlijkt, moet de daling van de grondstofaanvoer in de winter op peil worden gehouden door technische kunstgrepen, zoals het aanhouden van grotere voorraden tijdens de zomermaanden en het tot poeder verwerken van melk. Dit werkt echter kostenverhogend.

De Jong signaleert als vervelend bijverschijnsel, dat door het dreigende wintermelktekort handelaren proberen bij veehouders melk op te kopen.

Voorraad van een miljoen ton

Nieuwe ruzie als EEG boterberg, wil slijten

BRUSSEL - De Europese Commissie wil dit jaar ten minste 50.000 ton meer dan zes maanden oude boter kwijt en in de komende jaren zeker 150.000 ton per jaar. Dit is in Brussel meegedeeld nadat de directeur-generaal voor landbouw van de EG, Claude Villain, had bekendgemaakt dat de commissie maar zelf had besloten om de landbouwuittgaven vast te stellen nu de ministerraad er geen kans toe heeft gezien.

In diplomatieke kringen in Brussel gelooft men dat de verlaagde prijzen waartegen de commissie de boter op de markt wil brengen voor nieuwe ruzie kunnen zorgen met de Verenigde Staten en Nieuw-Zeeland, de voornaamste concurrenten van de EG op de wereldmarkt voor boter. Volgens zeggelieden van de EG is de gemeenschap echter van plan zich te houden aan de minimumprijs van 1200 dollar per ton van de GATT (Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel).

Goedkoper

Een woordvoerder van de commissie verklaarde dat het heel wat goedkoper is om de boter in grote partijen aan de Sowjet-Unie te verkopen dan haar in pakjes van 250 gram op de markt in de EG-landen aan te bieden, zoals sommige Europese politici hebben voorgesteld. De Europese Commissie zal overigens pas in het najaar besluiten of er dit jaar ook goedkope kerstboter op de markt zal komen. Volgens de woordvoerder is het behoorlijk duur om de botervoorraad in de EG - ongeveer een miljoen ton - te verkleinen in verband met de hoge kosten van administratie, verpakking en distributie en de lage prijzen op de wereldmarkt. Hij deelde mee dat de commissie ook 50.000 ton boter per jaar tot boterolie wil laten verwerken, een produkt dat in grote delen van het Midden-Oosten en het Verre Oosten als spijsolie wordt gebruikt.

Nieuwsblad van het Noorden. 1984-07-28

Nederland – zuiveland

Er wordt de laatste tijd in de media veel aandacht besteed aan het Europees zuivelbeleid en de superheffing. Dat is niet onterecht, want het beleid dat de *Europese Gemeenschap* op dit punt voert raakt velen. Bovendien nemen de Nederlandse veehouderij en zuivel internationaal gezien een belangrijke plaats in. Het is goed op dit punt de cijfers eens te laten spreken.

Miljardenzaak

Vorig jaar werd bij de Nederlandse zuivelindustrie 13 miljard kilogram melk aangevoerd, afkomstig van 62.000 melkveehouderijbedrijven met een totale melkveestapel van 2,5 miljoen koeien. De melkverwerkende industrie betaalde de veehouders naar schatting 9 miljard gulden voor die melk uit. 36% van voornoemde melkplas werd door de zuivelfabrieken verwerkt tot diverse soorten kaas, ongeveer 13% tot consumptiemelk en consumptiemelkprodukten, 10% tot gecondenseerde melkprodukten (inclusief koffiemelk), 30% tot diverse soorten melkpoeder en 11% tot diverse overige produkten.

Nu wordt bijvoorbeeld een produkt als boter vooral bereid uit het melkvet dat vrij komt bij de produktie van melkpoeder en andere produkten.

Wanneer de zuivelindustrie de voornoemde 13 miljard kilogram dan ook verwerkt heeft, dan bedraagt de totale grondstofwaarde in guldens uiteindelijk zo'n 12 miljard gulden. Ruim 60% van de waarde hiervan ofwel ongeveer 6,5 miljard gulden, wordt door ons land geëxporteerd, waardoor de zuivel zeker een belangrijke peiler van onze nationale economie is.

Hoe belangrijk de rol van de Nederlandse zuivel op de wereldmarkt is, blijkt ook uit de volgende cijfers. Hoewel slechts 2½% van de wereldmelkproduktie van Nederlandse koeien afkomstig is, is het aandeel van Nederland in de wereldboterhandel toch maar liefst 24%, in de wereldkaashandel 27%, in de wereldhandel in vol melkpoeder 30% en in gecondenseerde melk zelfs 60%. Het aandeel dat onze zuivelexport door dit alles aan de Nederlandse betalingsbalans levert bedraagt ruim 8 miljard gulden.

Zaak van velen

Bij de zuivelproduktie zijn bovendien grote aantallen mensen betrokken. Op de genoemde 62.000 melkveehouderijbedrijven zijn circa 110.000 personen bezig met het verzorgen van het vee, het melken, het voeren en het winnen van voer voor het vee. Naar schatting zijn verder ruim 15.000 mensen dagelijks bezig met het fabriceren en toeleveren van de produkten die de boer daarbij nodig heeft (krachtvoer, kunstmest, apparatuur, ziektebestrijding).

Daarnaast zijn in de zuivelfabrieken die de melk verwerken (inclusief opslag, administratie en onderzoek) ook nog eens zo'n 21.000 mensen werkzaam. De gehele handelsschakel, het vervoer, de verzekering en de opslag tenslotte is ook nog eens goed voor zo'n 25.000 personen. Dat maakt, dat alles bij elkaar genomen, meer dan 170.000 personen met hun gezinnen direct afhankelijk zijn van het reilen en zeilen in de melkveehouderij. Waarbij dan ook nog bedacht moet worden, dat vele industrieën en bouwondernemingen aan de melkveehouderij en daarmee verbonden industrie een goede klant hebben en dat ook bedrijven als de leerfabrieken en de vee- en vleeshandel nauw met deze bedrijfstak verbonden zijn. De Nederlandse melkveehouderij geeft dan ook aan velen direct en indirect werk.

Neerwaartse spiraal

Er staat dan ook nogal wat op het spel, als we spreken over die superheffing, die de gemoederen thans nogal bezighoudt. Die heffing moet de melkproduktie in de EG afremmen en straft vooral veehouders die hun vak goed verstaan en veel produceren. Dat gebeurt door op de te veel geproduceerde melk een boete van ongeveer twee kwartjes per liter te leggen.

Die superheffing nu, dreigt de ontwikkelingen in de sector volledig stil te leggen en dat zou wel eens tot gevolg kunnen hebben, dat Nederland internationaal gezien achter gaat lopen en dat ons land internationale markten verspeelt, omdat er onvoldoende grondstof is om deze markten te bedienen. Daarbij komt nog, dat niet alleen op het Europees landbouwbeleid sterk wordt bezuinigd. Ook op het nationale vlak levert de sector nogal wat in, onder andere door bezuinigingen op voorlichting en onderzoek, terwijl de sector bovendien met steeds meer lastenverzwaringen wordt geconfronteerd. Door dit alles zou de concurrentiepositie van onze zuivel in de komende jaren wel eens terug kunnen lopen, met alle consequenties van dien voor dus de werkgelegenheid van velen.

Het kabinet, dat herstel van economie en werkgelegenheid hoog in het vaandel zegt te hebben, zou over die aspecten van het huidige beleid zeker eens beter na moeten denken.

Nationale ombudsman stelt onderzoek in naar superheffing voor melkveehouders

DEN HAAG (ANP) - De Nationale Ombudsman stelt een onderzoek in naar de superheffing voor melkveehouders. Hij wil weten of de minister van Landbouw en Visserij op tijd en adequaat maatregelen heeft genomen om de uitvoering van de Beschikking Superheffing zo snel en soepel mogelijk als wenselijk is te laten verlopen. Dit heeft de Nationale Ombudsman maandag bekendgemaakt.

In een toelichting heeft de Nationale Ombudsman, dr J. F. Rang, desgevraagd meegedeeld dat hij op eigen initiatief tot het onderzoek heeft besloten. Hij zal minister Braks van Landbouw en Visserij vragen om uitleg van de beschikking en de wijze waarop die wordt uitgevoerd. De betrokken landbouworganisaties zal hij vragen wat zij vinden van de wijze waarop de beschikking wordt uitgevoerd.

Bij zijn besluit tot het onderzoek is Rang afgegaan op berichten die in de pers verschijnen zijn. Ook is hij benaderd door landbouworganisaties en individuele melkveehouders. Met name in de Nederlandse landbouwvakpers, vaak bladen die zijn verbonden aan de organisaties, wordt regelmatig geklaagd, ook door individuele melkveehouders, over de ondoorzichtigheid van de beschikking.

De ministers van landbouw van de Europese Gemeenschap hebben eind maart besloten de superheffing in te voeren om de overproductie van melk een halt toe te roepen. Ons land moet in vergelijking met vorig jaar daarom zijn productie met 8.65 procent terugschroeven. Over de meerproductie moeten de melkveehouders een boete, de superheffing, betalen. Die komt neer op 7,5 procent van de richtprijs voor melk. Dat is ongeveer .56 cent per liter melk.

De afhanderlijke EG-lidstaten mogen zelf bepalen hoe zij de productie willen beperken. Krachtens de beschikking in ons land hebben de individuele melkveehouders vorige maand te horen gekregen hoeveel melk zij dit jaar vrij van de heffing mogen produceren. De beschikking laat de ruimte voor probleemgevallen andere heffingvrije hoeveelheden vast te stellen. Melkveehouders die menen hiervoor in aanmerking te komen kunnen bij de minister daartoe een verzoek indienen. Door het ministerie worden die verzoeken thans op een rijtje gezet.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1984-08-23

Veel melkveehouders willen groter melkquotum dan beschikking superheffing

DEN HAAG - Bijna tienduizend van de ongeveer 80.000 melkveehouders in ons land hebben een verzoekschrift ingediend voor een groter melkquotum dan zij thans op grond van de beschikking superheffing hebben gekregen. De *nationale commissie superheffing* zal minister Braks zo snel mogelijk advies uitbrengen over deze verzoekschriften, waarna de minister een beslissing zal nemen. Een woordvoerder van het ministerie van landbouw en visserij heeft dit desgevraagd meegedeeld.

Om de overproduktie van melk in de Europese Gemeenschap in te dammen besloten de EG-ministers van landbouw eind maart tot het instellen van de superheffing. In vergelijking met vorig jaar moet de melkproduktie in ons land met gemiddeld 8,65 procent omlaag. Volgens nog voorlopige cijfers van het Produktschap voor Zuivel produceerden de Nederlandse melkveehouders vorig jaar 13,2 miljard kilogram melk.

Inmiddels hebben een kleine 50.000 melkveehouders van het Produktschap, dat als een soort administratiekantoor optreedt, bericht gekregen hoe veel melk zij heffingvrij mogen produceren. Over elke liter die zij teveel produceren wordt de heffing gerekend, die ongeveer 56 cent per liter bedraagt.

De meeste melkveehouders hebben in hun verzoekschrift - het ministerie heeft de stand gegeven zoals die op 10 augustus was - meerdere redenen aangevoerd waarom zij menen voor een groter quotum in aanmerking te een groter quotum in aanmerking te komen. In 5.708 gevallen voerden zij aan dat zij de laatste jaren nog fors hebben geïnvesteerd in hun bedrijf. In 3.354 gevallen wordt een calamiteit aangevoerd, zoals brand of ziekte in de veestapel. 10.902 maal is als argument opgegeven dat de groei van het bedrijf de laatste jaren bewust al is tegengehouden.⁶

Bovendien is ongeveer elfduizend maal een beroep gedaan op artikel 19 van de beschikking. Dat artikel biedt de mogelijkheid om op grond van andere uiteenlopende redenen een hoger quotum te vragen.

Op 22 september loopt de tweede periode van drie maanden af waarin de superheffing van kracht is. Daarna zal worden bekeken hoeveel melk de melkveehouders hebben afgeleverd aan de zuivelfabrieken en volgt een eerste verrekening. In vergelijking met dezelfde periode vorig jaar is de hoeveelheid geleverde melk tot nu toe bijna vier procent lager.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-08-29

ZEEUWSE MELKVEEHOUDERS WACHT FIKSE HEFFING

Braks komt op Prinsjesdag met opkoopregeling melk.

DEN HAAG (ANP) - Minister Braks van Landbouw en Visserij komt op Prinsjesdag met een opkoopregeling voor melk. Hij wil melkveehouders die afzien van hun krachtens de superheffing toegestane produktie in een aantal jaren een vergoeding geven. De hoeveelheid melk die op die manier vrijkomt wil de bewindsman gebruiken om andere melkveehouders meer produktieruimte te geven. Braks heeft dit dinsdagmiddag aangekondigd.

Hij wilde niet zeggen hoeveel geld hij wil uittrekken voor de opkoopregeling. Binnen zijn begroting voor 1985 is daarvoor wel inmiddels de ruimte, zo verklaarde Braks. De minister is tevens in overleg met de banken om voor melkveehouders die door de superheffing financieel worden getroffen een liquiditeitsregeling te treffen. Door bepaalde garanties te geven, bijvoorbeeld via het Borgstellingsfonds, zou het banken gemakkelijker gemaakt moeten worden melkveehouders die in acute financiële problemen zijn geraakt of dreigen te raken te helpen

6 Mogelijk moet dat laatste getal, 10902, lager zijn, bv. 901, om aan 'bijna' 10.000 te komen! (ZHN.)

De bewindsman heeft dinsdag ook een principe-besluit genomen over ongeveer 13 000 bezwaarschriften die melkveehouders hebben ingediend omdat zij de hun toegewezen hoeveelheid melk die zij vrij van superheffing mogen produceren te laag vinden. Voor een aantal van hen betekent het dat zij meer zullen mogen produceren. Om hoeveel van de 13.000 melkveehouders het precies gaat is echter nog niet bekend

De ongeveer 60 000 Nederlandse melkveehouders moeten dit seizoen, dat loopt van april '84 tot april '85 hun gezamenlijke produktie in vergelijking met 1983 (ruim 12 miljard kilo melk) met 6,6 procent omlaag brengen. Gemiddeld moeten zij zelfs 8.65 procent omlaag. Het verschil van 2,05 procent is bedoeld als ruimte om uitzonderingsgevallen nog iets te laten groeien. Over alles wat zij meer produceren moet een boete, de superheffing, worden betaald van ongeveer 56 cent per liter (75 procent van de richtprijs voor melk).

De helft van de melkveehouders heeft, zo deelde Braks mee, bezwaar aangetekend tegen de hoeveelheid melk die zij toegewezen hebben gekregen.

Zeeland

In vergelijking met vorig jaar is de produktie van de Nederlandse melkveehouders tot nu toe met 4,2 procent teruggelopen Regionaal zijn er grote verschillen In Friesland, Groningen en Drenthe is de daling 4.9 procent, in Overijssel en Gelderland 5.5. in Utrecht. Zuid- en Noord-Holland 5.1 en in Zeeland. Noord-Brabant en Limburg 0,2 procent. Na 22 september komt voor de melkveehouders de eerste afrekening. Braks wil niets weten van uitstel van de afrekening. Zonodig zal de betaling worden afgedwongen. Die kon in Zeeland, Brabant en Limburg oplopen tot zo'n twaalfduizend gulden per bedrijf

De bewindsman heeft geen uitzondering willen maken voor de alternatieve landbouw, die daar wel om had gevraagd. Een uitzonderingspositie voor een speciale groep is volgens hem in strijd met de algemene strekking van de maatregel. „Melk is melk”, aldus de bewindsman. Hoe het wordt geproduceerd maakt niet uit. Wel heeft hij de mogelijkheid opengesteld voor melkveehouders die rechtstreeks aan de consument leveren, bij voorbeeld boerenkaas, onderling melk uit te wisselen Dat zou via een soort pool moeten, zodat de totale hoeveelheid toch gelijk blijft.

Zwart circuit

Braks heeft verklaard dat de Algemeene Inspectiedienst van zijn ministerie opdracht heeft om te onderzoeken of er een zwart melkcircuit is ontstaan, doordat melkveehouders melk buiten de boeken om aan opkopers verkopen. Als melkveehouders worden betrappt, worden hun illegale verkopen bij hun produktie opgeteld, zodat zij over het te veel geproduceerde ook normaal de heffing moeten betalen.

Leeuwarder Courant 1984-08-30

Landbouwschap staakt overleg over superheffing

DEN HAAG - Het dagelijks bestuur van het Landbouwschap heeft besloten zijn twee leden in de landelijke commissie superheffing met onmiddellijke ingang terug te roepen en het overleg over de uitvoering van de superheffing voorshands te staken. Het zal de vertegenwoordigers van het landbouwbedrijfsleven in de provinciale commissies adviseren uit die commis-

sies te stappen. Een woordvoerder heeft dit gistermiddag na afloop van het spoedoverleg met minister Braks van landbouw en visserij meegedeeld.

Het Landbouwschap had de minister in dat overleg gevraagd zijn dinsdagmiddag bekendgemaakte plannen voor een opkoopregeling van melkrechten op twee concrete punten te herzien, maar de bewindsman wilde aan die wensen niet tegemoet komen. Het schap had gevraagd de regeling onmiddellijk te laten ingaan en niet pas op 1 januari 1985 en wilde de hoeveelheid melk voor uitzonderingsgevallen bij de superheffing ruimer te doen zijn dan 0,3 procent van de totale productie.

Leeuwarder Courant 1984-09-01

is eerste deel! Volledig in MAP De Veemarkt

DE OPKOOPREGELING MELKQUOTUM

De Veemarkt

DE OPKOOPREGELING voor leveringsrechten van melk heeft tot doel die rechten over te dragen aan degenen, die behoefte hebben aan meer leveringsrechten dan ze gekregen hebben. In enkele andere landen, Frankrijk voorop, wordt die regeling beschouwd als de essentie van de hele melkregeling. In Nederland zou men door deze herverdeling van melkrechten in de allereerste plaats de grootste onrechtvaardigheid van de melkregeling kunnen opheffen.

Men kan zich voorstellen, dat een boer met een miljoen kg melk aan leveringsrecht deze rechten tegen betaling bij Braks inlevert. Braks kan dan 200 koeien elders stallen; twintig boeren elk tien koeien meer. Daar komt dan wel de vraag achter vandaan, welke twintig boeren. Twintig toeren, die van dertig op veertig koeien worden gebracht en die dan over vier jaar met het bedrijf stoppen? Of moeten die melkrechten gaan naar bedrijven, die voor de toekomst investeren en die meehelpen Nederland door een moeilijke periode te slepen?

De kwestie is of de overheid met behulp van de opkoopregeling de verdere modernisering van de landbouw bevordert met als alternatief het instandhouden van de huidige landbouwstructuur, welke uitzichtloos is.

De Tweede Kamer is in eerste aanleg akkoord gegaan met de melkregeling en de superheffing. Op het ogenblik nestelt de bureaucratie zich in de puinhopen en ze zal er moeilijk uit te krijgen zijn. De politici voelen nattigheid en willen zo gauw mogelijk van de superheffing af, het sluitstuk van de melkregeling.

Wanneer de superheffing slechts een levensduur is beschoren van enkele jaren, is de handelbaarheid van de leveringsrechten een moeilijke zaak, duurt het langer dan is handel in die rechten niet alleen onontkoombaar maar ook direct wenselijk. Maar kunnen ze dan ook over de landsgrenzen heen verhandeld worden, zoals dat een vrij handelsverkeer in de EG betaamt?

EEN APART PROBLEEM vormt de verhuizing van de rechten over de fabrieksgrenzen. De zuivelcoöperatie ZOH ligt in haar volle lengte van Oosterwolde tot Winschoten in een gebied met Frico-Domo (Noord-Nederland). Het melkprijsverschil tussen beide coöperaties kan dit jaar oplopen tot een cent vier vijf. Daar zal al heel gemakkelijk een verhuizing van rechten van de ene naar de andere coöperatie plaats vinden.

De coöperaties zullen aanvankelijk de overeengekomen grensregelingen in acht nemen, maar in de grensgebieden kunnen spanningen ontstaan, wanneer krachtige ZOH-boeren grond gaan kopen of huren in het gebied van Frico-Domo. De grensregelingen zijn trouwens ook niet watterdicht en daar komt nog bij, dat het uittreegeld van Frico-Domo op tien cent per kilo melk ligt. Een boer die van de Frico naar de ZOH wil, kan in een drie jaar uit het hogere melkgeld zijn uitreebedrag betalen.

.....

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-09-06

CDA EN VVD POSITIEF OVER VERVROEGING

Opkoopregeling melk nog voor Prinsjesdag

DEN HAAG (ANP) - De opkoopregeling voor melk, waarmee minister Braks van Landbouw en Visserij ruimte wil scheppen om melkveehouders die door de superheffing in de problemen komen te helpen, zal nog voor Prinsjesdag, 18 september, van kracht worden. Melkveeouders die besluiten hun produktie geheel te stoppen krijgen voor iedere kilogram heffingvrije melk die zij inleveren 65 cent. Zij mogen dan voor de duur van de superheffing, voorlopig vijf jaar, geen melk meer produceren, maar kunnen hun bedrijf wel op andere wijze voortzetten.

Dit heeft de bewindsman woensdagmiddag bekendgemaakt tijdens overleg met de vaste Kamercommissie voor landbouw. CDA en VVD hebben in een eerste reactie positief gereageerd op de regeling. De PvdA heeft daar moeite mee. Braks wilde de regeling aanvankelijk op 1 januari 1985 laten ingaan. Daartegen bestond vanuit het landbouwbedrijfsleven groot verzet. De melk die door de opkoopregeling vrijkomt, of liever gezegd de produktieruimte, wil minister Braks onder andere toespelen aan groepen melkveeouders die de continuïteit van hun bedrijf in gevaar zien komen als zij geen extra ruimte krijgen.

Voorwaarden

De minister heeft aan de regeling wel een aantal nadere voorwaarden gesteld. In eerste instantie moeten de melkveeouders de produktie van melk volledig stoppen. Later wil hij bezien of de EG-regeling de mogelijkheid biedt ook gedeeltelijk met de produktie te stoppen.

Er is een bovengrens van 250.000 kilogram per bedrijf. Een bedrijf met een produktie van dergelijke omvang valt onder de middenbedrijven in ons land en telt ongeveer 40 tot 45 koeien.

De minister heeft tevens bekendgemaakt dat per 1 januari uit het geld dat hij voor de regeling heeft vrijgemaakt een deel wordt bestemd voor een opvangregeling voor werknemers op melkveeouderijen die dreigen te worden ontslagen. Voor bedrijven die als gevolg van de superheffing in directe financiële nood dreigen te komen komt een overbruggingsregeling, hoogstwaarschijnlijk in het kader van het Borgstellingsfonds. De minister wil tevens proberen met de melkproduktie die vrijkomt te voorkomen dat de melkveeouders volgend jaar nog eens 1 procent gemiddeld moeten korten op hun produktie. zoals aanvankelijk was voorzien.

Het algemeen bestuur van het Landbouwschap dat woensdagmorgen over de superheffing sprak wilde een prijs per kilogram ingeleverde melk van minstens 75 cent of zelfs één gulden. Ook wilde het geen plafoning en de mogelijkheid om gedeeltelijk met produktie te stoppen.

Na zwaar onderhandelen met Braks is het dagelijks bestuur 's middags uiteindelijk akkoord gegaan met de regeling zoals die er nu ligt. „Wij hebben toegestemd omdat andere belangen zwaarder wegen. Wij wilden snel meer ruimte”, aldus voorzitters drs. J. J. Schouten.

Er is afgesproken dat de prijs ineens of in drie jaarlijkse termijnen wordt uitbetaald, hetgeen de melkveehouders belastingtechnisch meer mogelijkheden biedt.

De melkveehouders mogen tevens in gedeelten hun productie beëindigen. Dat heeft markttechnisch voordelen.

Voorkomen wordt dat er in één keer een groot aantal koeien die moeten worden afgestoten op de markt komen, waardoor de prijzen onder druk zouden komen.

Minister Braks heeft het Landbouwschap meegedeeld dat hij voor de regeling de eerstkomende drie jaar 50 miljoen gulden per jaar beschikbaar heeft. Ondanks aandringen van het Landbouwschap heeft de minister nog niet gezegd of hij de eerste verrekening van de boetes met ongeveer drie maanden wil uitstellen. Eind deze maand gaan de boetes de deur uit.

Leeuwarder Courant 1984-09-06

duplo van voorgaande

Minister Braks koopt melkquota van boeren op

Minister: 65 cent per kilo

DEN HAAG - Minister Braks begint op korte termijn met het opkopen van produktierechten voor melk bij boeren die minder willen melken. De minister is bereid 65 cent per kilo produktierechten te betalen en hij wil deze rechten beschikbaar stellen aan boeren die een dusdanige lage toewijzing van melkrechten hebben gekregen, dat ze in moeilijkheden dreigen te komen. Voor de regeling is vijftig miljoen gulden per jaar beschikbaar gedurende drie jaar.

Aanvankelijk was de minister van plan om pas volgend jaar met opkopen te beginnen, want dan komt er pas geld beschikbaar. De landbouworganisaties wilden de regeling eerder hebben en stapten toen uit het overleg met de minister. De afgelopen dagen heeft de minister met de voorzitter van het Landbouwschap, drs. Joris Schouten, een nieuwe regeling in elkaar gestoken, welke gistermiddag aan de Kamercommissie voor landbouw werd gepresenteerd. De PvdA stelde zich in de commissie terughoudend op ten aanzien van de regeling. Het CDA en de VVD waren positiever.

Van de ongeveer 60 000 melkveehouders in Nederland hebben er 13 000, op niet nader in de *Beschikking Superheffing* gespecificeerde gronden bezwaar gemaakt tegen de aan hun toegevoegde hoeveelheid melk die zij heffingvrij mogen produceren. Door de *Landelijke Commissie Superheffing* waren die 13000 in twintig groepen verdeeld, waarvan er zes, zo maakte Braks vorige week bekend, in aanmerking kwamen voor een extra hoeveelheid melk. De bewindsman had daarvoor 0.3 Procent van de totale Nederlandse produktie, zo'n 36.000 ton, tot zijn beschikking. De vertegenwoordiger, van het Landbouwschap in de landelijke commissie vonden die hoeveelheid veel te weinig. Met de opkoopregeling komt er nu meer melk beschikbaar om boeren in moeilijkheden te helpen met een extra toewijzing.

De minister heeft aan de regeling een aantal nadere voorwaarden gesteld. In eerste instantie moeten de melkveehouders de produktie van melk volledig stoppen. Later wil hij bezien of de EG-regeling de mogelijkheid biedt ook gedeeltelijk met de produktie te stoppen. Er is een bo-

vangrens voor een extra toewijzing van 250.000 kilogram per bedrijf. De minister heeft tevens bekendgemaakt dat per 1 januari uit het geld dat hij voor de regeling heeft vrijgemaakt een deel wordt besteed voor een opvangregeling voor werknemers op melkveehouderijen die dreigen te worden ontslagen.

Voor bedrijven die als gevolg van de superheffing in directe financiële nood dreigen te komen, komt een overbruggingsregeling, hoogstwaarschijnlijk in het kader van het Borgstellingsfonds. De minister wil tevens proberen met de melk die vrijkomt te voorkomen dat de melkveehouders volgend jaar nog eens 1 procent gemiddeld moeten korten op hun productie, zoals aanvankelijk was voorzien.

Het algemeen bestuur van het Landbouwschap dat gisteren over de superheffing sprak, wilde een prijs per kilogram ingeleverde melk van minstens 75 cent of zelfs één gulden. Ook wilde het geen plafonering en de mogelijkheid om gedeeltelijk met productie te stoppen. De prijs van 65 cent en de bovengrens van 250.000 kilogram bieden volgens Schouten voorlopig voldoende ruimte. Ook is afgesproken dat de prijs ineens of in drie jaarlijkse termijnen wordt uitbetaald, hetgeen de melkveehouders belastingtechnisch meer mogelijkheden geeft. De melkveehouders mogen tevens in gedeelten hun productie beeindigen

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-09-07

WAARSCHUWING MINISTER BRAKS:

Zeeuwse melkveehouders produceren veel te veel

MIDDELBURG - De melkveehouders in de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg werken tot op heden niet of nauwelijks mee aan het indammen van de zuiveloverschotten. Zij produceren nog veel te veel melk en dat zal hen, als daar geen verandering in komt, veel geld kosten. Deze waarschuwing uitte de minister van Landbouw en Visserij, ir G. Braks, donderdag op de landelijke Bondsdag van de CBTB die in de Middelburgse Schouwburg werd gehouden.

„Eind augustus hadden de Nederlandse melkveehouders gezamenlijk 4.3 procent minder melk geproduceerd dan in dezelfde periode van het vorig jaar. Het streven is gericht op een vermindering van 6,6 procent. Het frappante is nu dat in de regio zuid (Zeeland, Noord-Brabant en Limburg) tot nu toe slechts 0.5 procent minder melk werd afgeleverd. Daarom ook zal, als deze tendens zich niet wijzigt, de regio zuid een fors bedrag aan superheffing moeten gaan betalen en dat, zal in die provincies dan ook het hardst aankomen”, aldus de minister.

Zoals bekend is die superheffing (een soort geldboete) in het leven geroepen om de melkproducenten te dwingen minder melk op de markt te brengen. Het resultaat daarvan moet het terugbrengen van de zuiveloverschotten in de hele Europese Gemeenschap zijn. „Die voorraden zijn op het ogenblik schrikbarend groot en van een teruggang is geen sprake, integendeel, de voorraad blijft nog groeien”, We zijn nog lang niet uit de zorgen’, zei Braks

De minister kondigde verder aan dat er op Prinsjesdag (18 september) concrete mededelingen worden gedaan over ‘een aanmerkelijke en structurele overheidsbijdrage in de keuringskosten (onder andere van vlees en vee) voor de land- en tuinbouw’. „Die maatregel is beslist van be-

tekenis voor de internationale concurrentiepositie van agrarisch Nederland”, zo liet de heer Braks gisteren weten. Hij liet zich niet uit over de hoogte van de financiële bijdragen, omdat hij zijn mond niet voor Prinsjesdag voorbij mag praten.

Opkoopregeling

De minister ging verder in op de opkoopregeling voor melk, waaraan hij, zoals gemeld, woensdagmiddag ruchtbaarheid heeft gegeven. Met die opkoopregeling wil de minister ruimte scheppen om melkveehouders, die door de superheffing in de problemen komen, te helpen. Hij deelde gisteren in Middelburg mee dat er inmiddels bij het Ministerie dertigduizend verzoeken zijn binnengekomen van melkveehouders die om ontheffing hebben gevraagd van het aantal kilo's melk dat ze mogen produceren. Dat is precies de helft, want Nederland telt zestigduizend melkveehouders

De heer Braks: „Dit betekent niet dat deze grote aantallen verzoeken om ‘heffingsvrije melk’ ook kunnen worden gehonoreerd. Heel wat van de duizenden melkveehouders die een verzoek- of bezwaarschrift hebben ingediend, kunnen we niet helpen aan ‘meer melkproductie’ Daarover wil ik geen misverstand laten bestaan. Wel is het zo, dat we nu met grote zorgvuldigheid en voortvarendheid de ingekomen verzoeken en bezwaren kunnen behandelen. Ik verwacht dat iedereen in oktober een antwoord heeft gekregen”.

Uit de hand

Minister Braks ging verder in op de moeilijkheden die het Europese landbouwbeleid met zich meebrengt. „Dit beleid is in feite uit de hand gelopen. Denk maar aan de overschotten en de kosten die daarvan weer het gevolg zijn. Het landbouwbeleid is té geïsoleerd gebleven en daardoor is een onevenwichtige situatie ontstaan. Er moet iets gebeuren, zeker nu Portugal en Spanje als EG-partners voor de deur staan”.

„Het Europese landbouwbeleid zal zich daarom sterker moeten gaan richten op de realiteiten van de markt. Beleidsombuigingen zijn dus onvermijdelijk geworden. Voor de direct betrokkenen (de boeren en tuinders) is dat vaak erg pijnlijk. De superheffing is wat dat betreft een duidelijk voorbeeld. Maar het doorgaan met het tot op heden gevoerde beleid is volstrekt onmogelijk geworden. Ook de Nederlandse land- en tuinbouw zal door de zure appel heen moeten bijten”, aldus de minister van Landbouw en Visserij.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-09-13

BOEREN GEEN TEGEMOETKOMING

Superheffing werkt: boterberg geslonken ⁷

RIJSWIJK (ANP) - Het ziet ernaar uit dat de superheffing haar doel zal bereiken. De productie van boter en mager melkpoeder is lager dan vorig jaar. De boterberg is niet verder gegroeid en de voorraad mager melkpoeder daalt al.

Dit heeft drs. H. Schelhaas, voorzitter van het *produkschap voor zuivel*, woensdag gezegd. Het doel van de superheffing - een boete voor boeren die meer melk produceren dan minister

⁷ Wat dus niet klopte volgens knipsel van 1984-10-16! (ZHN.)

Braks van Landbouw toestaat - is om de groei van de gigantische zuivelvoorraden in Brussel te stuiten

Minister Braks hoopt dat de melkproduktie ook in het Zuiden van ons land verder zal afnemen, omdat anders de veehouders daar straks met een gigantische superheffing komen te zitten. Op een tegemoetkomende houding van de overheid hoeven zij in dat geval niet te rekenen. Waarschuwde de minister van Landbouw woensdag tijdens overleg met de vaste Kamercommissie voor Landbouw en Visserij

Gebleken is dat de melkveehouders in het noorden van het land zich beter aan de produktiebeperking houden.

Zowel Blauw (VVD) als Van der Linden (CDA) drukten de minister op het hart af te zien van het toekennen van inkomenstoeslagen in het eerste jaar van de superheffing. Van der Linden meent dat daartoe de afgeschafte *Monetaire Compenserende Bedragen* (MCB's) structureel moeten worden ingezet. Anders komt het neer op een kermisgeld van een paar honderd gulden per boer, stelde hij. Volgens de minister zal het echter wel tot een uitkeringsregeling komen. Formeel zijn er geen EG-bezwaren tegen het inzetten van de MCB's, maar het EG-deelte daarin komt dan te vervallen. En daarover zal de Europese Commissie moeten beslissen. Braks beloofde in Brussel te zullen nagaan hoe de situatie in de andere EG-landen is ten aanzien van een partiële beëindigingsregeling. Persoonlijk staat hij daar nogal terughoudend tegenover

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-09-18

EG OPTIMISTISCH OVER MELKPRODUKTIE

Veehouders betrappt op ontduiken superheffing

DEN HAAG/BRUSSEL (ANP) - De Algemene Inspectiedienst van het ministerie van Landbouw en Visserij heeft tegen acht veehouders in Noord-Brabant en Zuid-Holland proces-verbaal opgemaakt wegens het ontduiken van de superheffing voor melk.

In totaal gaat het om 480.000 liter melk die in België is afgezet. Een woordvoerder van het ministerie van Landbouw en Visserij heeft dit maandagavond bevestigd. Het ministerie is al geruime tijd bezig met een landelijk onderzoek naar dit soort praktijken.

Met de superheffing die de EG-landbouwministers in maart instelden om de overproduktie af te remmen is het ook binnen EG-verband nog niet alles koek en ei. De eerste inhouding van die heffing plus de afdracht ervan aan Brussel zou eigenlijk medio november moeten plaatsvinden. Maar Italië wil een uitstel tot mei volgend jaar, terwijl ook Frankrijk deze regeling wil „versoepelen”. De Denen en de Britten spraken zich echter uit voor een strikte toepassing van de regeling. Minister Braks vindt dat de regels strikt toegepast moeten worden, maar heeft desondanks begrip voor stemmen die om soepelheid bij beroepsgevallen - in Nederland 30.000 - vragen, verklaarde hij na het landbouw beraad in Brussel.

De EG-commissie in Brussel is over het geheel redelijk optimistisch over het verloop van de melkproduktie in Europa. Ze denkt dat het doel van de besluiten van maart van dit jaar, namelijk om tot een behoorlijke teruggang van die produktie te komen, bereikt kan worden. Dat

heeft maandag de Europese landbouwcommissaris, de Deen Paul Dalsager, in de Europese Landbouwrapport verklaard. In augustus lag de melkproductie in de EG zo'n vijf procent beneden die van vorig jaar op hetzelfde tijdstip, aldus Dalsager. Ook in Nederland is de productie met zo'n vijf procent gedaald.

Ierland echter - dat de productie als enige met 4,6 mag laten groeien in 1984 - vroeg maandag om nog een 1,1 procent extra, hetgeen door de raad met weinig instemming ontvangen werd.
Leeuwarder Courant, 1984-09-29 ook MAP Superheffing

Chaos groeit over melk en amoniak

De Veemarkt

DE BELANGSTELLING voor de opkoopregeling van heffingvrije melkquota is onder de melkveehouders gering. Bij de *Friese Mij* en bij de Friese *CBTB* hebben zich enkele boeren gemeld, die nader kwamen informeren, maar ze deden dat in het besef, dat er niet veel te halen is. Minister Braks zegt wel 150 miljoen gulden toe, maar zijn collega Ruding haalt de grootste helft toch meteen fiscaal weer bij de verkoper van het quotum vandaan.

De boer die van zijn quotum af wil, kan beter zijn land erbij verkopen, want dan hoeft hij van de grondprijs geen belasting te betalen, ook wanneer die prijs door het quotum bepaald wordt. Mogelijk komt Ruding daardoor nog op een idee door bij grondverkoop toch nog een bedrag te pakken als prijs voor het quotum.

Een en ander geeft aan, in welk een vreemde situatie de boeren verzeild zijn geraakt als gevolg van de melkregeling, die dit jaar uit de grond is gestampt met alle vreemdigheden die er aan een revolutiebouwsel kunnen zitten. Er zullen meer eigenaardigheden aan het licht komen. Minister Braks mag ze vergaren tot de oogst binnen is en hij politiek niet langer houdbaar is. Dat is hij al niet meer, maar bruikbaar als pakezel voor de vreemdigheden is hij nog wel en die pakezel wordt dan zondebok.

De landbouworganisaties verwachten nog veel gejammer over de onrechtvaardige superheffing. In *Ons Friese Platteland* wilde CBTB-secretaris Sjoerd Hoekstra al afspreken, dat er op iedere vergadering slechts een kwartiertje superheffing zou zijn. We horen *Beter Zuivelbeleid* al juichen. Voor het besluit over de heffing viel, kon er ook maar een kwartiertje over gepraat worden.

Nu is de hoogste wijsheid, dat de superheffing van alle kwaden de minst kwade is, en op de speciale avond voor de superheffing in Damwoude bleek, dat de boeren zich bij de melkregeling neergelegd hebben, hoewel ze persoonlijk voor een verhoging van hun quotum vechten. Dat hangen ze niet aan de grote klok om geen slapende buurlui wakker te maken met hun daverende redeneringen, welke ze voor meer melk naar minister Braks hebben gestuurd.

In een maatschappij, waarin geen kansen voor het individu zijn, gelooft toch elk, dat hij de uitzondering is, die het in de wereld gaat maken. Laat anderen over revolutie praten, hij gaat zijn eigen eenzame weg, de doodlopende weg. Het onderwerp superheffing is kennelijk ook doodgepraat en verder zit elk op zijn eigen eindje weg.

[.....]

De boeren lieten zich gelaten meevoeren. Schuldbewust leken ze afscheid te nemen van de jaren achter ons, die we telkens de vette jaren horen noemen, om zich een positie te verwerven in de magere jaren. Spanning is er alleen nog om de individuele beschikkingen op de bezaarschriften en over het wel of niet innen van de superheffing. Als het innen van de heffing

uitgesteld wordt en een dreiging blijft tot Sint Juttemis, dan is het feest groot beneden de grote rivieren. De zuidelijken trekken zich minder aan van de melkregeling dan elders het geval is.

Er lijkt in Brabant een groot vertrouwen te bestaan, dat de individuele bezwaarschriften gehonoreerd zullen worden en dat er veel extra quotum wordt toegewezen aan de bezwaarders. In het Noorden geeft dat onrust, want de meerdere melk voor het Zuiden moet toch ergens vandaan gehaald worden. Als de massale overschrijding van het quotum in Nederland aanhoudt en de boeren zullen hun productie pas op het laatste moment richten op hun individuele toewijzing, dan zou dat ook betekenen, dat er aan het einde van het EG-melkprijsjaar een enorme vermindering van de melkaanvoer optreedt. In Damwoude werd opgemerkt, dat die verlaging dan de hele zomer voortduurt.

DE BEDRIJFSVERGROTING in de melkveehouderij is met de regeling van de melkproductie een eind teruggedraaid. In de nieuwe situatie is er op alle bedrijven een stalruimteoverschot en een onderbezetting van de capaciteit. Hoe de ruimte opgevuld zal worden, moet nog blijken, maar het ligt voor de hand, dat er een verdere verschuiving van de melkveestapel van de kleine naar de grotere bedrijven optreedt.

Dat is echter een veronderstelling, want niemand weet nog wat in Nederland de nieuwe sociale verhoudingen zullen zijn, als gevolg van de daling van de laagste inkomens en de groeiende druk der werkloosheid. De melkveehouderij moet rekening houden met een lage melkprijs in de komende jaren en dat is bij de productiebeheersing niet alleen fnuikend voor de kleine bedrijven, maar ook voor de grotere, voor de ligboxenstallen die geen goede leiding hebben.

De inkomensverschillen in die groep bedrijven zijn zo enorm groot, dat er ondernemingen beëindigd zullen moeten worden. Er komen straks ligboxenstallen vrij voor jonge boeren die nu nog in te krappe Friese stallen werken.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-10-04

DOOR ONDUIDELIJKHEID ROND MELKHEFFING

Groeiende spanning onder de Nederlandse melkveehouders

DEN HAAG (ANP) - Er is een groeiende spanning onder de melkveehouders als gevolg van de superheffing, de boete op te veel geproduceerde melk. Schuld daaraan is de nog steeds bestaande onduidelijkheid over de uitvoering van de regeling en de hoeveelheid melk die de melkveehouders heffingvrij mogen produceren. Dit bleek woensdag tijdens de vergadering van het algemeen bestuur van het Landbouwschap.

Volgens P. Blokland, voorzitter van de afdeling melkveehouderij van het schap en lid van het algemeen bestuur voor de *Christelijke Boeren- en Tuindersbond*, verklaarde dat agrariërs in ons land zelden zijn geconfronteerd met een regeling, die zoveel begrenzings kent als de *Beschikking Superheffing* „Iedere grens heeft zijn eigen problematiek.

Het *Koninklijk Nederlands Landbouw Comité* is van mening dat het met de uitwerking van de beschikking van het ministerie van Landbouw en Visserij niet goed gaat. „Er valt moeilijk over te schakelen van een globaal naar een individueel gericht beleid”, aldus bestuurslid W.J. Lokhorst. De voorlichting van de overheid schiet volgens hem te kort en de verontrusting neemt toe. „We zijn in een razend tempo onderweg naar het punt waarbij het georganiseerde agrarische bedrijfsleven de verantwoordelijk niet meer kan dragen.”

Afrekening

Blokland meende dat de wens van sommige melkveehouders snel een eerste afrekening te krijgen over het eerste halfjaar (opdat iedereen voorlopig weet wat hij eventueel aan boete moet betalen), niet moet worden gehonoreerd, omdat niet alle melkveehouders weten hoeveel zij nu precies mogen produceren. Krachtens het besluit dat de EG-ministers van Landbouw eind maart namen moeten de eerste boetes deze maand worden betaald. Binnen de ministerraad wordt nu gesproken over verschuiving van die betaling naar begin volgend jaar.

Zuivelfabrieken

De ministers van landbouw hebben met de superheffing de verkeerde afslag genomen, zo zei voorzitter drs. Rinze Zijlstra van de *Koninklijke Nederlandse Zuivelbond* FNZ (de coöperatieve zuivelfabrikanten in ons land), woensdag tijdens de algemene vergadering van zijn organisatie in Breda.

De tussenbalans van de in april van kracht geworden superheffing opmakend zei Zijlstra dat deze in elk geval laat zien dat de productie stagneert en terugloopt met een procent of vier. „Evenwel houdt dit in dat tot en met maart nog acht procent productie teruggenomen moet worden, wil althans de strafheffing ontlopen worden.

Op de melkveehouderijbedrijven leidt dit tot inkomensoffers. De veevoederindustrie levert 20 tot 25 procent minder. In de zuivelindustrie heeft het gevolgen voor de verwerkingsstructuur. „Ik heb de overtuiging dat versneld enkele honderden arbeidsplaatsen op de verdwijnlijst komen”, aldus Zijlstra.

Leeuwarder Courant, 1984-10-10

Geart Hofstra erg verbaasd over melk in Noord-Brabant

NIJ BEETS - Met de grootste verbazing bekijkt de voorzitter van de *Friese Mij van Landbouw*, de heer Geart Hofstra, de ontwikkeling van de melkproductie in de verschillende delen van het land. Wat er in de hoofden van de zuidelijke boeren om gaat, begrijpt hij niet. Verwachten ze dat de superheffing hun deur voorbij gaat? Die heffing komt wel, meende Hofstra en als de Brabantse boeren er aan willen ontkomen, zullen ze wel achttien procent met de productie terug moeten voor april.

Bij de uitvoering van de melkregeling en de toewijzing van de quota zijn wij in de pet getrokken, zei Hofstra. Hij doelde daarbij op de investeerdersregeling, waarbij boeren die een nieuwe stal naast de verouderde ligboxenstal plaatsten, een melktoewijzing krijgen voor beide stallen. In Friesland wilde de commissie-Anema daar een stokje voor steken, maar ze is door minister Braks teruggedrukt. Het blijkt nu dat een groep nieuwbouwers, zonder dat ze er zelf op aasden, voor de nieuwe stal 400 000 kg melk extra krijgen. Doordat er in Brabant veel

oude stallen aan vernieuwing toe waren, en dus vervangen werden, krijgen de desbetreffende melkveehouders zo een dubbele melktoewijzing. Er vindt zo een overheveling van melk uit het Noorden naar het Zuiden plaats en daarvan profiteert de toch al goed uitbetalende *Campina* met zijn boeren.

Hofstra was van oordeel, dat de superheffing ook na vijf jaar niet zal verdwijnen een normale ontwikkeling in de melkveehouderij te houden, dient het melkquotum verhandelbaar te zijn. De boeren wisten niet dat die heffing zou komen, ook al werd er al twintig jaar dreigend over de melkoverschotten gesproken. De boeren zullen meer politieke druk moeten gaan uitoefenen, nu ze in de gevarenzone komen. De Friese Mij organiseert op het ogenblik een soort lobby welke op alle politieke niveaus werkzaam zal zijn. Hofstra vreesde, dat de produktiebeperking volgend jaar op tien procent gesteld zal worden, gehoord de gesprekken in de ambtelijke wandelgangen. Hij achtte een dergelijke beperking een onmogelijkheid. De heffing dient niet eerder dan in april volgend jaar geïnd te worden.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1984-10-12

Superheffing wordt voor de helft geïnd

DEN HAAG - De superheffing, de boete die melkveehouders moeten betalen voor te veel geproduceerde melk, zal over het eerste half jaar dat deze EG-regeling van kracht is (vanaf april) slechts voor de helft worden geïnd. De Deen Poul Dalsager, landbouwkommissaris van de Europese Commissie (het dagelijks bestuur van de EG) heeft dit, zo heeft een woordvoerder van het ministerie van landbouw en visserij in Den Haag meegedeeld, bekendgemaakt.

Volgens de woordvoerder is nog niet duidelijk of de oorspronkelijke datum van 15 november, waarvoor de heffing moet worden geïnd, gehandhaafd blijft. Ook is nog niet duidelijk wanneer de andere helft over het eerste half jaar zal worden geïnd.

De georganiseerde Nederlandse landbouw heeft de laatste maanden aangedrongen op uitstel van de betaling of, als dat niet mogelijk is, gedeeltelijke opschuiving van de betaling, zoals nu is besloten. Een woordvoerder van het Landbouwschap, noemde het besluit van de commissie donderdag daarom „niet onwelkom”.

Het landbouwschap vreesde dat een groot aantal melkveehouders in directe financiële problemen zou komen als zij voor 15 november de volledige heffing zouden moeten betalen. De heffing bedraagt 75 procent of ongeveer 56 cent voor iedere liter melk die de boeren boven hun toegewezen quotum produceren. Het schap voerde bovendien als bezwaar aan dat veel boeren nog steeds niet weten hoeveel zij nu precies mogen produceren. Dat zou er toe kunnen leiden dat zij, op grond van hun voorlopig quotum, nu heffing moeten betalen, terwijl later blijkt dat dat niet of slechts gedeeltelijk zou moeten.

Werknemersregeling melkvee rond

Melkproduktie loopt met 7 procent terug

DEN HAAG (GPD) – De melkproduktie is vorige week teruggelopen met 7 procent. Volgens de in Brussel gemaakte afspraken moeten de Nederlandse veehouders hun produktie dit jaar met 8,65 procent beperken. Over het meer geproduceerde moeten de boeren een superheffing betalen.

Volgens deskundigen van het Productschap voor zuivel zullen de boeren de opgelegde produktiebeperking wel halen. De zuivelfabrikanten verwachten, dat de melkproduktie de komende maanden wel eens 10 procent minder zal kunnen zijn.

De produktie van consumptiemelk is met 2 procent gedaald. Daarnaast vertoonde de invoer van consumptiemelk een stijging met 6 procent. Deze melk komt in hoofdzaak uit België. Volgens het Productschap krijgen de Belgische boeren voor hun melk minder uitbetaald dan de Nederlandse boeren. „Daardoor kan de verkoopprijs ook lager zijn dan bij ons. Omdat de grenzen binnen de Europese Gemeenschap nu eenmaal open zijn, kan deze goedkopere Belgische melk zonder problemen hier worden ingevoerd”, aldus het Productschap.⁸

Opmerkelijk is dat de kaasexport van 1 januari tot en met 6 oktober met 10.000 ton is gestegen. Een grote klap kreeg de export van gecondenseerde melk zonder suiker naar Nigeria. Door de financiële problemen waarin dit land verkeert worden importen aan strenge voorwaarden gebonden. Verwacht wordt, dat de export naar Nigeria helemaal stil komt te liggen. Tegen het wegvallen van deze export staat een stijging van de export van gecondenseerde melk naar de Arabische olieproducerende landen.

Dit jaar is in ons land de produktie van boter met 9.5 procent gedaald. In de eerste drie weken van september lag de boterproduktie zelfs 20 procent lager dan in september vorig jaar. Toch moest van deze produktie in de afgelopen week nog ongeveer 1500 ton boter aan de boterberg worden toegevoegd.

Het Voedselvoorzienings In- en Verkoopbureau beschikte op 12 oktober over een boterberg van 191.025 ton. Deze voorraad is in een jaar tijds met 80.000 ton toegenomen

De produktie van magere melkpoeder daalde dit jaar al met 36 procent. De export nam enigszins toe. Op 12 oktober bedroeg de magere melkpoederberg in ons land 31.539 ton, tegenover 56.444 ton op hetzelfde tijdstip in 1983. Binnen de Europese Gemeenschap daalde de melkpoederberg tot beneden de 900.000 ton.

Het Landbouwschap heeft met de minister van landbouw onder meer overeenstemming bereikt over de werknemersregeling. Werknemers van bedrijven die door de superheffing in liquiditeitsmoeilijkheden komen, kunnen op de regeling terugvallen als een werknemer gebruik maakt van de opkoopregeling of van de zogenaamde liquiditeitsregeling, op grond waarvan de onderneming in aanmerking komt voor een overbruggingskrediet.

8 Zie knipsel over ‘zwarte melk’ stukje over ‘melkmakelaar’ in knipsel 1990-03-22 (ZHN.)

Leeuwarder Courant 1984-10-17

Kerstboter halve prijs

BRUSSEL - De EG-Commissie komt straks weer met goedkope kerstboter op de markt. Landbouwcommissaris Poul Dalsager wil in een keer 200 miljoen kilo oude boter opruimen. Hij wil de boter voor de helft van de prijs aan de consument verkopen met een subsidie van vier gulden per kilo. Een ander deel van deze boter wil Dalsager naar Rusland en het Midden-Oosten versturen. De boterhandel vreest een enorme verstoring van de normale handel in het binnenland en bij export naar het Midden-Oosten. Wel wijst men er op, dat het ten dele om erg oude koelhuisboter gaat.

Europese boterexporteurs die minimaal 50.000 ton boter per keer kunnen afzetten hetzij in de Sowjet-Unie hetzij in het Midden-Oosten krijgen het recht zo'n zelfde hoeveelheid, maar dan oude boter, goedkoop in te kopen.

Leidse Courant, 1984-10-23

Tekort door superheffing

Melkunie moet melk invoeren

WOERDEN - De Melkunie, met 6700 leden één van de grootste zuivelcoöperaties in ons land, moet elke week 450.000 liter melk uit West-Duitsland en België invoeren, omdat er in ons land nu te weinig geproduceerd wordt.

Dat komt door de superheffing, een boete van 56 cent per liter die de veehouders krijgen voor „teveel” geproduceerde melk. De boeren zijn verplicht om gemiddeld 6,6 procent minder te produceren dan vorig jaar. In de EG is er nog steeds een overschot aan melk.

Directeur Krol van de in het West-Nederland opererende Melkunie stelt dat zijn onderneming moet importeren om de klanten niet kwijt te raken en om de machines in bedrijf te houden. De Melkunie verwacht overigens niet dat de melkprijs als gevolg van de invoer verhoogd moet worden.

Krol houdt er rekening mee dat er de komende maanden nog meer melk geïmporteerd moet worden. Er zijn wel maatregelen genomen om melkimport op langere termijn te vermijden. De veehouders in West-Nederland hebben inmiddels al tegen de melkimport geprotesteerd.

De Melkunie had de problemen bij de aanvoer al voorzien, en een premie van 15 cent per liter bovenop de normale prijs van 75,50 cent gegeven voor extra geproduceerde melk. Het aanbod van melk bleef echter ook na die maatregel achter bij de vraag. Ook de coöperatieve melkproduktbedrijven Noord-Nederland denken binnenkort moeilijkheden te krijgen bij de melk-aanvoer. Dit bedrijf overweegt ook melk te gaan invoeren.

Leidsch Dagblad, 1984-10-23

Zelfde inhoud als bovenstaande plus:

In de herfst en winter is de melkaanvoer altijd geringer dan in de warmere seizoenen. Reden waarom de zuivelindustrie in die periode de boeren vaak een betere prijs biedt in de hoop dat zij hun produktiepatroon veranderen. Die bonusprijs blijkt nu niet langer voldoende te zijn, zegt de Melkunie. De meeste boeren willen hun produktie niet uitbreiden om de superheffing te ontlopen.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-10-24

MELKUNIE KOOPT IN BELGIE EN W.-DUITSLAND

Melkinvoer nodig door superheffing van de EG

WOERDEN (ANP) – Tot het einde van het jaar ziet de zuivelfabriek Melkunie met twintig productiebedrijven zich genoodzaakt elke week 450.000 kilo melk in België en de Bondsrepubliek Duitsland te kopen. Door de uitwerking van de zogeheten superheffing krijgen de zuivelfabrieken niet voldoende melk aangevoerd om hun marktaandeel te kunnen behouden. Dat heeft een medewerker van de Melkunie dinsdag bevestigd. Sinds 1 april zijn melkveeboeren gebonden aan een maximum produktie. Als zij toch meer produceren moeten ze een boete – de superheffing- betalen. De Europese Gemeenschap heeft deze straf bedacht om de overschotten van zuivelprodukten niet verder te laten groeien.

In de herfst en winter is de melkaanvoer altijd geringer dan in de warmere seizoenen, maar nu willen de meeste boeren niet boven hun produktiegrens uitgaan om de superheffing te ontlopen

De Melkunie ziet haar buitenlandse inkopen als een tijdelijk verschijnsel. De inwerkingtreding van de superheffing heeft nogal een schokeffect teweeggebracht, in agrarische kringen, zo zegt ook de *Koninklijke Nederlandse Zuivelbond* FNZ. Volgend jaar verwacht de Melkunie minder last te hebben van deze „kinderziekte” van de superheffing.

De melkfabrieken Campina en Domo kopen overigens al jaren melk in het buitenland, maar dat heeft volgens woordvoerders niets met de superheffing te maken. Het gaat daarbij trouwens om kleine hoeveelheden. Ook het Landbouwschap zegt dat het geen nieuw verschijnsel is, maar wijst er wel op dat fabrieken waarvan een groot deel van de produktie uit consumptiemelk bestaat, door de produktiebeperkende maatregel „half Europa afromen” om maar voldoende melk te vinden die handel en werkgelegenheid in stand houdt.

Het Landbouwschap signaleert wel een nieuw gevaar voor de Europese zuivelhandel in het internationale effect dat de superheffing veroorzaakt. Volgens het schap vallen er gaten in de handelskanalen tussen EG-landen en andere landen, waar producenten uit Australië en Nieuw-Zeeland snel inspringen.

Overigens is het schap nogal in zijn wiek geschoten door een nieuwe wijziging die minister Braks van Landbouw eerder deze maand in de superheffing heeft aangebracht.

Volgens de nieuwe bepaling mogen veeboeren hun koeien niet meer dan 15.500 kilo melk per hectare per jaar laten produceren. Melkveehouders die voor de inwerkingtreding van de super-

heffing grond aan hun landerijen hebben toegevoegd, kunnen daar nu niets meer mee doen, zegt het schap.

De minister waarschuwde in Utrecht tijdens de grootste vakbeurs in de wereld op het gebied van intensieve veehouderij voor uitbreiding van deze sector in ons land. Het is wel begrijpelijk dat, individuele melkveehouders die worden getroffen door de superheffing proberen over te stappen op een of andere vorm van intensieve veehouderij, maar uitbreiding brengt op dit moment grote risico's met zich mee aldus Braks.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1984-10-29

Eerste inning superheffing in november

DEN HAAG (ANP) - De eerste inning van de superheffing op melk vindt plaats in november. Het ministerie van Landbouw en Visserij heeft dit bekendgemaakt.

De inning van deze superheffing, de boete die melkveehouders moeten betalen voor te veel geproduceerde melk, een EG-regeling die sinds april van kracht is, gaat over de periode april-september 1984. De inning wordt door de zuivelfabrieken verzorgd. Van het verschuldigde bedrag over deze periode zal overigens maar vijftig procent worden geïnd. De andere helft wordt aan het eind van het melkprijsjaar 1984-1985 tegelijkertijd met de eindafrekening geïnd, aldus het ministerie.

Melkveehouders die voor 15 oktober een verzoekschrift om een andere heffingsvrije hoeveelheid hebben ingediend, krijgen van het ministerie een maand uitstel, voorzover hun verzoek nog in behandeling is.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-11-02

Superheffing bemoeilijkt bedrijfsovername voor jonge melkveehouders

UTRECHT (ANP) - Jonge melkveehouders die een bedrijf willen overnemen worden daarin bemoeilijkt door de superheffing, de regeling van de Europese Gemeenschap om het melkoverschot in te dammen. Voor een groot aantal jongeren is overname zelfs niet meer mogelijk. Dit concludeert het *Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt* (NAJKi in zijn donderdag verschenen nota „*Wie melkt er voort?*” Studenten van de Landbouwhogeschool in Wageningen hebben in samenwerking met jonge boeren het onderzoek verricht voor de agrarische jongerenorganisatie. Gebleken is dat de rentabiliteit op de bedrijven terugloopt, wat betekent dat er meer kosten worden gemaakt dan er inkomsten zijn.

Een groot probleem vormt ook de productieuitbreiding die is slechts mogelijk door het aankopen van „grond met melk”. Alleen voor bedrijven met veel financiële reserves is dit volgens het NAJK mogelijk. Dit kan leiden tot het verdwijnen van 20.000 tot 40.000 vooral kleinere bedrijven. Ons land telt nu nog ruim 60.000 melkveehouderijbedrijven.

Als mogelijk alternatief zien de agrarische jongeren een prijsverhoging voor de melk, gekoppeld aan de superheffing. Door de heffing zullen de boeren hun productie beperken. Dat heeft een daling van de EG-zuiveluitgaven tot gevolg: Met het vrijkomende geld kunnen de prijzen worden verhoogd.

Leeuwarder Courant, 1984-11-03

Kaasprijs loopt op bij daling aanvoer – productiebeperking

LEEWARDEN – De kaasprijs op de Leeuwarder zuivelbeurs ging met vijf cent per kilo omhoog bij een goede vraag en een dalende productie wegens een geringer melkaanbod. De verhoging kwam toch enigszins als een verrassing, daar de concurrentie op de voornaamste afzetmarkt, de Westduitse, toeneemt.

De veertiendaagse Goudse ging in prijs met vijf cent omhoog naar het recordbedrag van f 6.60 per kilo. Deze verhoging sleepte de prijzen van alle andere soorten mee. De prijsontwikkeling is het gevolg van de jaarlijks tegen december stijgende vraag naar kaas. De productie heeft wekenlang boven de 10.000 ton gelegen, maar is nu dalende en bevindt zich op 9700 ton. De kaasfabrikanten hebben afspraken gemaakt de productie terug te brengen naar 9400 ton per week. Invloed op de productie heeft ook de tijdelijke stillegging van de kaasmakerij in Winterswijk, waar een nieuwe kaasmakerij wordt ingericht. Er is daardoor een uitval van 300 ton capaciteit per week.

Verwacht wordt, dat de kaasproductie dit jaar de recordomvang van 500.000 ton zal bereiken, hetgeen met name het gevolg is van een groeiende export, welke dit jaar met vijf tot zes procent toeneemt. Eind oktober bedroeg de wekelijkse export van kaas 6400 ton, zodat er slechts 3300 ton voor de binnenlandse consumptie en de opslag overbleef. Een steeds belangrijker aandeel van de productie wordt gevormd door de Maasdammer, de zoete notige gatenkaas, waarvan de productie dit jaar zal oplopen tot 30.000 ton tegen 23.000 ton in 1983. Deze kaas gaat in hoofdzaak naar Duitsland en Amerika, maar plotseling blijkt ook dat er een gat voor deze soort in Italië, waar de Nederlandse kaasexporteurs nooit een voet aan de grond hebben kunnen krijgen.

Kerstboter later

Het botervet, dat bij de kaasfabricage vrij komt, wordt praktisch geheel tot inleveringsboter verwerkt, omdat de Nederlandse boter door EG-maatregelen uit de markt is geprijsd. De boterhandel probeert aan de slag te blijven met buitenlandse boter. Strubbelingen in de GATT over de Franse boterhandel met Rusland hebben tot opschorting geleid van de desbetreffende EG-verordening, waarin echter ook de regeling van de kerstboter is opgenomen. Verwacht wordt dat de kerstboter nu niet eerder dan in de tweede week van december aan de markt zal komen. Dat is ongeveer drie weken later dan de oorspronkelijke planning

Nieuwsblad van het Noorden. 1984-11-07

Produktschap heeft problemen met computer

Verrekening heffing met zuivelboeren uitgesteld

Van onze correspondent

DEN HAAG - Administratieve problemen met de computer van het *Produktschap voor Zuivel* hebben de *Algemene Zuivelbond* FNZ (coöperatieve zuivelindustrie) genoodzaakt af te zien van de verrekening van de superheffing met de melkveehouders. De superheffing zou omstreeks 15 november door de zuivelfabrieken met de boeren verrekend moeten worden.

Of de fabrieken de heffing zelf zullen betalen is nog niet duidelijk, want op het secretariaat van de coöperatieve zuivelindustrie was men dinsdagmiddag nog niet in staat met een afgerond bericht te komen over het besluit van de FNZ. Bij de Friese Zuivelbond was men erg verbaasd over de mededeling dat de FNZ besloten had dat de zuivelindustrie niet tot inning van de heffing zou overgaan. De FNZ, waar de zuivelbond ook federatief bij is aangesloten, zou hoogstens adviserend kunnen optreden.

Voorzitter Sjoerd Boersma en secretaris mr. H. Smit zijn vorige week op het ministerie van landbouw geweest om daar te spreken over de juridische problemen, die zich speciaal in de noordelijke zuivelindustrie zouden voordoen wanneer de fabriek de superheffing met de boer zou verrekenen.

De noordelijke zuivelcoöperatie heeft een constructie waarbij de fabriek geen opkoper van de melk is in de zin van de beschikking voor de superheffing.

Als een boer zijn fabriek juridisch zou aanspreken als deze de superheffing inhoudt, heeft de fabriek geen poot om op te staan. Op het ministerie van landbouw zou men de *Friese Zuivelbond* te verstaan hebben gegeven dat er in dit geval „vrijwaring” van rechtsvervolging zou zijn. De voorzitter van de FNZ, drs. Rinse Zijlstra, heeft deze kwestie ook aangesneden op een bijeenkomst van melkveehouders in Drachten.

Zijlstra repte niet van de computerproblemen maar noemde de gegevens waarop de heffing gebaseerd is, onvolledig en onvoldoende betrouwbaar.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-11-14

MILDERE SITUATIE VEEHOUDERS

Inning van Superheffing drie maanden uitgesteld

(Van onze correspondent)

BRUSSEL - De Nederlandse veehouders krijgen van de Europese Gemeenschap drie maanden uitstel voor het betalen van de zogenaamde ‘superheffing’, de heffing op de teveel geproduceerde melk. Eigenlijk zouden de betalingen per 15 november moeten plaatsvinden, maar de landbouwministers van de EG werden het dinsdag in Brussel eens over een uitstel tot 15 februari.

De superheffing zal dan worden geïnd op basis van de produktiesituatie van 31 december van dit jaar. De boeren krijgen daarmee enkele maanden meer de tijd om hun melkproduktie aan te passen aan de normen die daarvoor door de Europese Gemeenschap zijn gesteld.

Formeel moet de Europese Commissie, het dagelijks bestuur van de EG, nu eerst de verordeningen voor de superheffing aanpassen, maar landbouwminister Braks sprak dinsdag de verwachting uit dat dit niet tot problemen zal leiden. Een toezegging van de Commissie is er echter nog niet.

Per 15 november zouden alle Nederlandse melkveehouders ongeveer 50 tot 60 miljoen gulden op tafel hebben moeten leggen. Door het uitstel wordt er nu al rekening mee gehouden dat de uiteindelijke afdracht per 15 februari 1985 hooguit de helft van dit bedrag zal zijn.

Oorzaak voor het uitstel was de houding van de Franse minister Rocard, die gisteren weliswaar verkondigde zich aan een nationaal melkquotum te willen houden, maar geen mogelijkheden zei te zien om een superheffing aan zijn boeren op te leggen. De Europese Commissie vindt dat een onaanvaardbaar gedrag en heeft al gedreigd met juridische stappen. Alle andere EG-landen houden zich wel aan de afspraken.

Om nu de Fransen de tijd te geven orde op zaken te stellen, is het uitstel afgesproken. Niet is vastgelegd of de melkveehouders per 15 februari meteen de hele superheffing op tafel moeten leggen of bij wijze van voorschot eerst de helft.

Volgens minister Braks ontstaat voor de Nederlandse boeren nu 'een mildere situatie'. Hij zei er niet bang voor te zijn dat het uitstel van de betaling juist tot vergroting van de melkproductie zal leiden. „Integendeel, het gaat momenteel erg goed met de beperking van de productie”, aldus de bewindsman.

De meeste landen hebben de hun opgelegde beperking al bijna gehaald. Nederland heeft de productie al met 4,9 procent verminderd. Dat moet 6,6 procent worden.

De Nederlandse boerenorganisaties vinden het besluit van de landbouwministers een goede zaak. Via het Landbouwschap hebben deze organisaties al enkele weken geleden gepleit bij minister Braks om te komen tot uitstel van de inning.

Leeuwarder Courant, 1984-11-19

EG loost 200.000 ton boter naar Rusland

LEEUWARDEN - In Leeuwarder zuivelkringen bestaat de stellige overtuiging, dat een Franse boterexporteur een contract met de Sowjet-Unie heeft afgesloten voor de levering van 200.000 ton boter uit de interventievoorraden. Deze hoeveelheid komt overeen met een vijfde deel van de Europese boterberg. De EG-Commissie heeft ongeveer twee miljard gulden in dit deel van de berg gestoken. Van dit geld ziet ze slechts weinig terug.

Het contract is afgesloten door de Franse firma Interagra, waar Doumenc de scepter zwaait. Van hem is bekend, dat hij een erg gemakkelijke entree in de Moskouse handelskantoren heeft. De leverantie bestaat voor de helft uit betrekkelijk verse koelhuisboter, terwijl de andere helft uit nauwelijks consumeerbare twee jaar oude boter bestaat.

De EG-Commissie geeft op de verse boter een subsidie van *f*4,51 per kilo en op de oude boter, die in koppelverkoop meegaat, zit een subsidie van *f*7,34 per kilo. De interventieprijs van boter bedraagt *f*8,73, de prijs, waarvoor de handel de boter aan de berg zet.

Een deel van de boter zal naar verwachting in directe consumptie gaan in Rusland, maar de oude boter is alleen geschikt voor verwerking in andere produkten. Deze boter zou ook als boterolie naar Rusland kunnen gaan. De transactie zal officieel pas over twee maanden bekend worden, want dan komt het in de statistieken van de EG. De transactie is overigens geheel in overeenstemming met het Brusselse beleid in dezen.

Over de levering van deze boter is al lang gesproken, maar bij de uitvoering ontstaat vertraging, doordat in het GATT bezwaren tegen de lage prijs naar voren kwamen van andere boter-exporterende landen.

In de boterhandel is men ingenomen met de transactie. Het ruimt echt op, zei Ton te Wierik, directeur van de Koninklijke Buisman, zulks in tegenstelling tot de afzet van kerstboter, welke grotendeels in de plaats komt van de traditionele afzet. „Geen hond koopt meer verse boter,” zei te Wierik, die verder meedeelde, dat de verse boter op het ogenblik in Nederland weer in de interventiepakhuizen terecht komt.

Te Wierik is er van overtuigd, dat de boter voor Rusland ook echt weg is en niet weer op de een of andere manier in de Europese markt opduikt. Wel is het mogelijk, dat er over de transactie politiek ongenoegen zal ontstaan, maar de opslag van de koelhuisboter kost ook goud. Voor de belastingbetaler is deze afzet naar Rusland de voordeligste oplossing, aldus Te Wierik.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-11-22

EG-commissie: ‘superheffing vóór 1985 innen’

BRUSSEL (ANP) - De EG-commissie in Brussel wil dat alle EG-lidstaten op 15 december het eerste deel van de superheffing op melk innen. Dat is de heffing die verschuldigd is op te veel geproduceerde melk over de periode april tot en met september van dit jaar. In Nederland is die superheffing 56 cent per te veel geproduceerde liter melk. Een woordvoerder van de commissie heeft dat woensdag in Brussel bekendgemaakt.

De commissie wil absoluut dat de lidstaten zich houden aan het quota-systeem voor de melkproductie waartoe eind maart van dit jaar door de Europese landbouwministers is besloten Zij heeft geconstateerd dat verscheidene EG-lidstaten nog weinig of niets gedaan hebben om dit systeem goed op poten te zetten Tegen die lidstaten gaat ze een procedure instellen die ertoe kan leiden dat ze voor het Europese Hof van Justitie worden gebracht. De Europese landbouwministers hadden er op aangedrongen het innen van de heffing uit te stellen tot 15 februari.

Minister Braks van Landbouw heeft woensdag nog eens verklaard dat hij hoe dan ook vasthoudt aan het tijdelijke karakter van de superheffing, de boete die boeren krijgen als zij meer melk produceren dan de minister toestaat. Landelijk betekent dit, dat dit seizoen (van voorjaar tot voorjaar) 6,6 procent minder melk mag worden gemolken dan in 1983 /'84.

Nieuwsblad van het Noorden 1984-11-28

Als gevolg van superheffing

Dreigend melktekort in Noorden

Door onze sociaal-economische redacteur

LEEWARDEN - De grote zuivelconcerns in het Noorden van het land kunnen te maken krijgen met een tekort aan melk. Dit als gevolg van de beperking van de Nederlandse melkproductie (door de superheffing). Als de afzet van zuivel sterk zou gaan aantrekken, moeten bedrijven als CCF in Leeuwarden en de Domo-Frico-combinatie mogelijk melk bijkopen in het buitenland.

„Dat zou wel een erg wrange situatie worden voor de Nederlandse boeren”, aldus CCF-directeur *A. J. Kranendonk*, gisteren tijdens een vergadering van de *Friese Maatschappij van Landbouw*, „omdat je die extra melk dan zou moeten kopen in landen met een overschot (Frankrijk, Ierland) en die zijn nu juist in hoge mate verantwoordelijk voor de invoering van de superheffing”.

Kranendonk sloot niet uit, dat Nigeria (vroeger een grote klant) straks weer zuivel gaat importeren, waardoor bij CCF een tekort van 100 miljoen kilo melk per jaar zou kunnen ontstaan. De Noordelijke zuivelbedrijven denken overigens de komende winter niet met een tekort te kampen te krijgen.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1984-12-06

Al meer dan 1.200 aanmeldingen voor melkopkoopregeling

DEN HAAG - Ruim 1.200 melkveehouders hebben zich tot woensdag aangemeld voor de melkopkoopregeling van minister Braks van Landbouw. Samen hebben zij een productiequotum van 97.000 ton melk. Voor elke kilogram melk die zij inleveren krijgen de boeren 65 cent premie. Dat kost de minister, die de produktieruimte gebruikt om andere melkveehouders meer productie te geven, 63 miljoen gulden.

Voorzitter drs. Joris Schouten heeft dit woensdag meegedeeld tijdens de vergadering van het *Landbouwschap*. De meeste aanmelders komen uit de provincies Gelderland (321), Noord-Brabant (195), Overijssel (164) en Drenthe (140). In de overige provincies variëren de aantallen van zestien tot 96.

Braks heeft voor de regeling in totaal 150 miljoen gulden uitgetrokken, dat aan melkveehouders die geheel stoppen met de melkproductie vanwege belastingtechnische aspecten over maximaal drie jaar wordt uitbetaald. De melkveehouders die in aanmerking komen mogen per jaar niet meer dan 250.000 kilogram melk produceren. Zij kunnen wel gewoon doorboeren, maar mogen zo lang de superheffing in de Europese Gemeenschap van kracht is niet opnieuw beginnen met de melkveehouderij.

De melkveehouders die willen stoppen hebben nog tot 1 februari de tijd om zich aan te melden. Oorspronkelijk sloot de aanmeldingstermijn op 1 december maar, vanwege de aanvankelijk geringe belangstelling heeft de minister de termijn in overleg met het Landbouwschap verlengd.

Per week komen er nu volgens P. Blokland van de Christelijke Boeren- en Tuindersbond, hij is voorzitter van de afdeling melkveehouderij van het schap en lid van de landelijke commissie beschikking superheffing, een paar honderd bij.

Uitstel betalingstermijn

Het Landbouwschap heeft minister Braks woensdag opnieuw gevraagd de betalingstermijn voor het eerste gedeelte van de superheffing (56 cent voor iedere liter melk die de boeren boven hun toegestane hoeveelheid produceren) uit te stellen. De Europese Commissie, het dagelijks bestuur van de EG dat is belast met de uitvoering van de regeling, heeft die termijn onlangs met een maand opgeschoven tot 15 december.

Het schap wil die datum over de voor de boeren dure maand december (aflossingen, rentes) heen tillen. Schouwen: „Als de commissie vasthoudt aan de nu gekozen datum zal dat veel mensen voor een bijna onmogelijke opgave plaatsen. Ik vind dat de landbouwministers volgende week dan ook een uiterste poging moeten doen om de commissie alsnog op andere gedachten te brengen.” Maandag en dinsdag is in Brussel de maandelijkse raadsvergadering van de EG-landbouwministers.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-12-12

Uitstel nodig tot maart

Braks weigert innen van de superheffing

BRUSSEL (ANP) - Nederlandse melkveehouders behoeven niet op 15 december een eerste voorschot op de superheffing op melk te betalen. Minister Gerrit Braks (landbouw) heeft dinsdag in Brussel gezegd dat hij niet tot inning van de heffing (56 cent per te veel geproduceerde liter melk) zal overgaan. Het *Produktschap voor Zuivel* heeft hij van zijn besluit al op de hoogte gebracht.

Braks heeft dat besluit eigenmachtig genomen. Het druist in tegen de verordening van de Europese landbouwraad van eind maart van dit jaar.

Braks heeft er nadrukkelijk bijgezegd dat hij de superheffing niet int in afwachting van een nader standpunt van de EG-commissie in Brussel. Braks verwacht dat ook andere EG-lidstaten niet op 15 december de superheffing bij hun melkveehouders gaan invorderen. In de landbouwraad van dinsdag hebben verscheidene EG-landbouwministers er bij de EG-commissie sterk op aangedrongen de inning van het eerste deel van de superheffing uit te stellen tot het einde van het melkprijsjaar, dat wil zeggen tot eind maart volgend jaar.

Ook in de vorige landbouwraad was er door de ministers al grote druk op de EG-Commissie uitgeoefend. Die hield toen echter voet bij stuk. Dat heeft ze nu ook gedaan. Ze weigerde dinsdag een voorstel tot uitstel van de inning in te dienen, zelfs nadat negen EG-lidstaten (Denemarken viel uit de boot) in een gemeenschappelijke verklaring de commissie om het indienen van zo'n voorstel hadden gevraagd. De EG-landbouwministers kunnen de verordening (Europese wetgeving) die ze in maart van dit jaar vaststelden niet eigenmachtig wijzigen. Dat kan pas als de EG-commissie een voorstel tot wijziging bij de landbouwraad indient. De indruk bestond in Brussel dat Poul Dalsager, de Europese landbouwcommissaris, de ministers wel terwille wilde zijn, maar dát hij de overige commissieleden niet mee kan krijgen. „Ik denk

dat de commissie serieus genomen wil worden op het eind van de rit”, aldus Braks (de huidige commissie treedt op 4 januari af en maakt dan plaats voor een nieuwe commissie waarin Frans Andriessen de landbouwportefeuille krijgt).

In elk geval tot dat er van de commissie een reactie op de verklaring van de negen EG-lidstaten komt zal Braks in ons land de superheffing niet invorderen. Komt er weer een negatieve reactie van de EG-commissie op deze raadsverklaring „dan zal ik nader beraad voeren met de collega’s uit de andere EG-lidstaten”, aldus Braks.

Braks heeft zijn besluit vooral genomen nadat duidelijk werd dat in Frankrijk („een van de grootste melk producerende lidstaten”) de superheffing in elk geval niet op 15 december geïnd kan worden wegens administratieve problemen, „Dat is niet acceptabel”, aldus de Nederlandse bewindsman. Braks vindt overigens dat het systeem van de superheffing in zoverre goed werkt dat onder de dreiging er van de melkproductie in de EG fors terugloopt.

Een uitstel van de inning van de superheffing komt minister Braks niet slecht uit want hij heeft nog steeds 17.500 beroepszaken van melkveehouders tegen de superheffingsregeling ter afdoening liggen. In totaal hebben er van de 58.000 Nederlandse melkveehouders destijds 30.000 in een verzoekschrift om ontheffingen gevraagd.

Provinciale Zeeuwse Courant 1984-12-13

EG-Commissie houdt vast aan innen superheffing vóór 1985

BRUSSEL/ DEN HAAG/ STRAATSBURG -(ANP) - De EG-commissie blijft erbij dat het eerste voorschot op de superheffing voor te veel geproduceerde melk op 15 december betaald moet worden. Een woordvoerder van de commissie zei woensdag in Brussel: „In de wekelijkse vergadering van de EG-commissie is over deze zaak kort gesproken en het standpunt dat de commissie inneemt is niet veranderd.”

Dinsdag zei de Nederlandse minister van landbouw Braks in Brussel dat hij de superheffing in Nederland niet zal invorderen in afwachting van de reactie van de EG-commissie op een verzoek van de landbouwwraad om de superheffing pas aan het eind van het melkprijsjaar (eind maart 1985) te innen, „Als er geen voorstel tot wijziging van de datum van inning komt, zal ik mij nader met mijn landbouwcollega’s van de andere EG-lidstaten beraden”, aldus de Nederlandse bewindsman dinsdag in Brussel.

Het dagelijks bestuur van het Landbouwschap juicht het besluit van minister Braks om de inning uit te stellen toe

Het schap is nog steeds voorstander van inning op z’n vroegst half februari.

Europarlementariër Eisso Woltjer (PvdA) leverde woensdag in Straatsburg kritiek op de mededeling van Braks dat hij de superheffing voorlopig niet zal innen. Woltjer zei „Dergelijke suggesties zijn levensgevaarlijk. Boeren krijgen de indruk dat het niet zo’n vaart zal lopen en dat van uitstel afstel zal komen”. Volgens Woltjer is er geen sprake van afstel.

Braks heeft woensdag tijdens de bondsjaarvergadering van de Katholieke Land- en Tuinbouwbond LTB, gezegd dat door alle uitzonderingsgevallen voor boeren die een hogere heffingvrije hoeveelheid hebben gekregen de daarvoor beschikbare ruimte van 2,05 procent (ongeveer 260.000 ton melk) al is overschreden. De bewindsman merkte in dat verband tevens op, dat als aan alle probleemgevallen tegemoet wordt gekomen de korting volgend jaar zeker hoger dan 10 procent uit zal vallen

Voor het lopende melkjaar, tot april 1985, bedraagt de gemiddelde hoeveelheid die de melkveehouders ten opzichte van hun produktie over 1983 moeten inleveren 8,65 procent.

De minister heeft woensdag tijdens het geregeld overleg met het Landbouwschap gezegd dat hij de wens van de Tweede Kamer over de verstrekking van 60 miljoen gulden compensatiegeld wil uitvoeren.

Dat betekent dat 40 miljoen gulden zal worden gebruikt voor structuurverbeterende maatregelen in land- en tuinbouw en 20 miljoen voor een melkopkoopregeling, waarvoor overigens al 150 miljoen gulden is uitgetrokken

Het Landbouwschap, dat een andere verdeling voorstond (20 miljoen rechtstreeks als inkomens toeslag uitbetalen), legt zich bij de wens van de Kamer neer, zo heeft een woordvoerder van het schap na afloop van het overleg verklaard

Provinciale Zeeuwse Courant 1984-12-15

SUPERHEFFING VOOR 31 MAART

DEN HAAG (ANP) - Minister Braks van Landbouw heeft met zijn collega's van België, de Bondsrepubliek Duitsland en het Verenigd Koninkrijk overeenstemming bereikt over de inning van de superheffing. Afsproken is dat de heffing op de op dit moment te veel geproduceerde melk zal worden opgelegd aan de melkveehouders en dat die uiterlijk 31 maart van het volgend jaar moet zijn betaald. De vier landen zullen dit uitgangspunt verder uitwerken in nationale regelingen. Een woordvoerder van het ministerie heeft dit vrijdag meegedeeld.

Gezien het zeer globale karakter van de afspraak tussen de vier bewindslieden is nog niet duidelijk op welke datum de Nederlandse melkveehouders de heffing, 56 cent voor iedere liter melk die zij boven de toegestane hoeveelheid hebben geproduceerd, moeten betalen. Volgens de woordvoerder zou het kunnen dat de betaling over enkele weken moet plaats vinden of dat de melkveehouders gefaseerd kunnen betalen. Voorlopig staat alleen vast dat de heffingsaanslagen per 15 december of -vanwege de administratieve problemen- enige dagen later de deur uitgaan en dat in ieder geval de heffing voor 31 maart 1985 moet zijn betaald. Hoeveel tijd er is met de nadere uitwerking van de afspraak is niet bekend.

De ministers zullen de Europese Commissie op de hoogte stellen van hun afspraken. Als de Commissie er niet mee akkoord gaat kan zij tegen de vier landen stappen ondernemen.

Zij kan bijvoorbeeld een bedrag ter grootte van de verschuldigde heffing op de landbouwvoorschotten die aan de nationale lidstaten worden uitbetaald inhouden. In dat geval zou de Nederlandse overheid de betaling aan de boeren via landbouwwitkeringen en -subsidies moeten voorschieten.

Provinciale Zeeuwse Courant 1984-12-20

EG-boete voor Nederland 50 miljoen gulden

BRUSSEL (ANP) - De weigering van landbouwminister Gerrit Braks om op 15 december de superheffing op te veel geproduceerde melk in te vorderen gaat ons land in januari 1985 50 tot 65 miljoen gulden kosten.

De EG-Commissie heeft woensdag in Brussel besloten geen genoegen te nemen met die weigering van Braks en enige van zijn Europese collega's.

In EG-Commissiekringen is woensdagavond bevestigd dat de Commissie besloten heeft om in januari 25 procent in te houden van de voorschotten in de zuivelsector die een aantal EG-landen in januari uit Brussel moeten ontvangen.

Provinciale Zeeuwse Courant 1984-12-22.

Melkveestapel 5 pct kleiner

DEN HAAG (GPD) - De omvang van de melkveestapel is als gevolg van de invoering van de superheffing op teveel geproduceerde melk 5 procent kleiner dan vorig jaar.

Half oktober telde de totale rundveestapel in ons land 5.268.000 dieren. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek zijn er 128.000 melkkoeien minder dan vorig jaar.

Ook bij de dieren jonger dan een jaar trad een sterke daling op. In vergelijking met vorig jaar daalde het aantal van deze zeer jonge dieren met ruim 6 procent. Het aantal bevruchtte dieren was half oktober 31.000 stuks kleiner dan vorig jaar.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1984-12-28

BRAKS STELT EEN GRENS

harde maatregelen van een man uit de praktijk

In de de werkkamer van minister Braks lijkt alles klein. Het enorme bureau verdwijnt in het niets doordat het maar een klein hoekje van de kamer in beslag neemt. Een grote ronde vergadertafel en een flink dressoir vinden er gemakkelijk plaats, terwijl de forse kerstboom nauwelijks opvalt. Een gezellige werkkamer is het niet. Misschien wel doordat Braks maar weinig tijd heeft om daar aandacht aan te besteden. De ontwikkelingen in de Nederlandse en Europese landbouw nemen hem geheel in beslag.

Nog nooit eerder speelden er op dit gebied zoveel kwesties tegelijk. De overproductie in EG-verband bestaat al langer, een boterberg en melkplas zijn niets nieuws. Wel is daar dan nu de invoering van de superheffing, de EG-regeling die een einde aan dat overschot moet maken. Alle zuivelboeren krijgen een productiequotum melk toegevoegd. Producenten zijn meer, dan moeten zij boete, ofwel superheffing betalen.

Die regeling was nog maar net ingevoerd, of daar was het „wetje van Braks”. Volkomen onverwacht en met onmiddellijke ingang werden de uitbreiding en nieuwe vestigingen van kippen- en varkensmestverbod. Dit omdat Nederland geen raad meer weet met de mest die deze dieren produceren. Nu al is er een overschot aan mest, en is de mest een forse belasting voor het milieu. Nieuwe en grotere bedrijven zouden het probleem alleen maar verergeren.

Verontwaardigd

Agrarisch Nederland was verontwaardigd, vooral omdat Braks niet met de betrokkenen had overlegd

„Toch geloof ik, dat de laatste maatregel meer begrip dan kritiek oproept”, zegt Braks. „Iedereen kon op z’n klompen aanvoelen dat er een keer een grens gesteld moest worden. Op grond van onze ervaringen met de superheffing hebben we tot deze zeer ongebruikelijke procedure besloten. Over de invoering van een superheffing wordt al jaren gesproken. Dat heeft ertoe geleid dat velen zich hebben ingedekt op grond van de vrees en de zekerheid dat er grenzen gesteld zouden worden en er maatregelen zouden komen.

Daardoor moeten we nu een groot deel van het geld, dat is gereserveerd voor „noodgevallen”, besteden aan de mensen die kort geleden hebben geïnvesteerd. Dat bedrag doe je anderen eigenlijk te kort. Daarom heb ik bij de meststoffenwet gedacht: „Je zult er niets van weten, ik overleg niet, en de wet treedt in werking zodra ‘hij bekend wordt’”. Maar zoiets moet uitzonderlijk blijven, en dat is het ook. Daarbij is het een tijdelijke regeling. Als 1 januari ‘86 de meststoffenwet en de bodembeschermingswet van kracht worden, dan vervalt de interimwet en is uitbreiding dus weer mogelijk. Het enige wat mest dan zal moeten doen, is betalen voor de overlast die hoort bij deze productie”.

Toch zal een nieuwe fokkerij beginnen dan wat ondoenlijk worden door de hoge kosten die dat men zich mee zal brengen. Voor groei in deze sector lijkt geen plaats.

Onderwijzer

Braks „Als ik een jonge boer was, die op de middelbare landbouwschool zat en ik zou niet het vooruitzicht hebben dat ik het ontwikkelde bedrijf van mijn vader kon overnemen, dan zou ik me behoorlijk genomen voelen. Dan zit je eigenlijk in dezelfde situatie als die jongeman die met grote ambitie zegt: ik wil onderwijzer worden, ik ga naar de pedagogische academie. Hij doet het goed en komt niet aan de bak”.

Gelukkig

„Maar als ik een varkensboer was die zijn bedrijf al had voltooid, dan zou ik een zeer gelukkig iemand zijn De prijzen zijn redelijk goed. En dan zou ik misschien wel hetzelfde doen als sommige varkensboeren nu ook hebben gedaan, ik zou bloemen naar de minister sturen. Want eindelijk heeft er eens iemand een lijn getrokken in een ontwikkeling die zonder meer bedreigend was naar de toekomst toe. En dan gaat het niet alleen om het milieu. De produkten van de veehouderij zouden op den duur ernstig te lijden krijgen van de overproduktie van mest. De vruchtbaarheid van de bodem zou op den duur ernstig te lijden krijgen van de overmaat aan mineralen Deze bedreigen bovendien de gezondheidstoestand van de dieren en de kwaliteit van de geteelde produkten. En daar is de landbouw ook niet mee gebaat”

„Het is geen nieuwe situatie, daar troost ik mezelf maar een beetje mee. Toen ikzelf in de midden 50' er jaren op de boerderij zat, zat ik daar met vijf broers en met vijf zussen. En in de hele buurt waar ik woonde waren er allemaal grote gezinnen en kleine bedrijfjes. Nu heb je te maken met grotere bedrijven en kleinere gezinnen. Dus het aantal getroffen, ook met betrekking tot bedrijven die over te nemen zijn, is veel geringer. Het is geen excuus, maar ik wil maar zeggen dat we op dit moment grenzen trekken op een zeer hoog en ver ontwikkeld niveau”.

Cijfers

Braks illustreert deze uitspraak met enkele cijfers. In 1960 werden er jaarlijks vier miljoen varkens geslacht. Afgelopen jaar waren dat er achttien miljoen De melkproduktie is de laatste jaren gegroeid van vijf miljard liter naar 12 miljard liter per jaar. En deze groei heeft noodzakelijk na 1981 plaats gehad

„Zolang ik minister ben heb ik gewaarschuwd voor de consequenties van overproduktie. Maar een boer is een zelfstandig ondernemer, die zelfstandig beslissingen en daarmee risico's neemt. En dan nu die risico's, afwentelen op de overheid zou ik volstrekt in strijd vinden met het zelfstandig ondernemerschap”.

„Als we de superheffing eerder hadden doorgevoerd, hadden we nu niet met de problemen gezeten. Maar ook nu hoeven we eigenlijk niet eens zoveel terug. Het probleem is dat we de laatste twee jaar zo sterk gegroeid zijn, terwijl de markt toen al verzadigd was. En de overheid trekt zich natuurlijk niet helemaal terug. Als we een marktevenwicht hadden willen bereiken, hadden de prijzen 15 tot 20 procent omlaag moeten. Dat zou volstrekt asociaal geweest zijn.

Perspectief

Is er nog toekomst voor de landbouw, en hoe ziet die eruit?

„Het komt nu allemaal tegelijk” zegt Braks. „maar het zal in de toekomst als een goede zaak worden beschouwd omdat nu voorkomen is dat de problemen nog veel groter worden. Zo wordt dat ook in de brede lagen gezien. Het enige probleem is dat je die mensen die je persoonlijk raakt dit nauwelijks uit kunt leggen”.

„Met deze maatregelen geef je de landbouw perspectief voor de huidige situatie. Ik kan de boeren geen grote groei in het vooruitzicht stellen voor de basisprodukten van de land- en

tuinbouw. Maar op het gebied van de hoogwaardige landbouwprodukten als zaaizaad, pootgoed en fokvee kunsten we nog erg veel meer doen omdat we een grote voorsprong hebben op de ontwikkelingen waar ter wereld ook. We moeten ons meer gaan concentreren op deze activiteiten. terwijl het hoge niveau van onze basisprodukten moeten vasthouden”.

Andriessen

Van Braks is bekend dat hij ter zake kundig is. Een man uit de praktijk, die na enkele jaren werken op het boerenbedrijf van zijn ouders de mulo en de avond-hbs voltooide. Inmiddels werkte hij al als assistent bij de Landbouwvoorlichtingsdienst. Na de Landbouwhogeschool kwam Braks op het ministerie van landbouw. Daarna vervulde hij jarenlang verschillende functies in Brussel

Op de post landbouw in de EG zal binnenkort de Nederlander Andriessen beginnen. Ervaren in het reilen en zeilen van de Europese Gemeenschap. Maar heel wat minder ervaren op het gebied van de landbouw. „Hij heeft lang genoeg in de politiek gezeten om te weten waar de knelpunten in de landbouw zich bevinden”, geeft Braks als commentaar. „Daarnaast wordt bij bijgestaan door een zeer goed ambtelijk apparaat dat, zeer veel routine heeft op landbouwgebied. Ik ben erg ingenomen met zijn benoeming. Door het feit dat een Nederlander goed is bevonden om de verantwoordelijkheid voor de landbouwportefeuille te dragen blijkt dat ondanks alle kritiek op agrarisch Nederland in het buitenland er ook nog zeer veel waardering en vertrouwen is. En Andriessen is een overtuigd Europeaan, dat is in zijn functie eigenlijk wel zo belangrijk, omdat de Europese eenheid voor Nederland en voor de Nederlandse landbouw van zeer groot belang is”.